ԺԳ. ՏԱՐԻ 3638 (Ն. Տ.) 14 ԱՊՐԻԼ 1896 2 ԱՊՐԻԼ 1896 30 ՇԵՎՎԱԼ 1313 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه ده غلطه ده آره ولك غزته سى اداره سى

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	ղանեկան արժաք	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հետեւեալ տան տպագրական մելաններով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche,

ԳՐՁԻ ՄՇԱԿՆԵՐ

Անցեալները գրուեցաւ թէ Պատրիարքարանի պաշտօնէութեան համար հանգստեան թոշակի Սնտուկ մը հաստատելու խորհուրդ կայ, որ համակրանքով ողջունուեցաւ։ Այդ ծրագրին վրայ, հնութեան կարգով, առաջնութիւն ունէր՝ ծերացած կամ հիւանդ դաստիարակներուն համար նմանօրինակ Սնտուկի մը հաստատման խորհուրդը, որ կրթական շրջանակներուն մէջ հաճելի տպաւորութիւն մը թողուց ժամանակին։ Տեսականօրէն շա՛տ գեղեցիկ, շա՛տ վեհանձն հռչակեցին այս մտածումը, ազգին զաւկըներուն համար սիրտ և շունչ հատցընողներուն նկատմամբ ցոյց տրուած այս հոգածութիւնը. բայց գործնականի չի մօտեցան բնաւ։ Ատեն ատեն, մոռցուած յանկերգի մը պէս կը յիշուի ան երբեմն, թշուառութեան մէջ մեռնող ուսուցչի մը դագաղին առջեւ կամ մուրալու աստիճանին հասած ծերուկ վարժապետի մը ի տես որ ձեռք կը կարկառէ։ Գաւառային քաղաքի մը մէջ սրճարանի սպասաւորութիւն ընող պատուելիին պատմութիւնը, զոր ըրած էր աշխատակից մը՝ իր տպաւորութիւններու շարքին մէջ, կուգայ նորէն արթարթել կարեկից զգացում մը ու յիշեցունել միեւնոյն յանկերգը։ Անկասկած, այս անգամ ալ պիտի շատանանք անցողակի քանի մը խօսքով ու քանի մը տողով, նորէն իր քօղին տակ ծածկելու համար այդ իրական պատկերը որ միակը չէ իր տեսակին մէջ. քիչ շատ եթէ մէկը հետաքրքրութիւն ունենար պրպտելու այս կարգի դէպքեր, ուսուցչական ասպարէզներու տխուր վերջաւորութիւնը կամ ընդհատումը՝ նիւթական պատճառներով, այն ամէն տեղերու մէջ ուր հայ դպրոց մը կայ ու դասատու, պիտի տեսնէր որ երկար շարք մը կը կազմեն անոնք, որուն վրայ գաղափար չունինք, ընդմիջաբար կամ հեռուէ հեռու միայն լսելով անոնց արձագանգը։ Եւ ասոնք լրագիրներու մէջ հրատարակուածներն են դեռ. հապա այն կրթական պաշտօնեաները, մոռցուածներու համեստ դասը, որ իրենց վրայ մտածող մը, իրենց վրայ բան մը գրող չունին, ու կարճատեւ աշխատութենէ մը ետք՝ կ'ընկճուին յուսահատ, [illegible], աղքատ կամ հիւանդ. Պոլսոյ մէջ Հիւանդանոցն է անոնց ապաստանարանը, ու Պոլսէն դուրս այդ ալ կը պակսի։

Ու միայն դասատուները չեն մեր մէջ, որոնց չի ծիծաղիր նիւթականը. մտքի ու գրչի վաստակաւորներուն մեծագոյն մասը, բանաստեղծ, գրագէտ, վիպասան, վաղանցիկ դիւրակեցութիւններ կ'ունենան, երբ մշտատեւ իսկ ըլլայ իրենց համբաւը ու սիրուին ամբողջ ժողովուրդէն, սերունդէ սերունդ։ Կը մոռնա՞նք Պէշիկթաշլեանին հիւանդութեան օրերը աղքատիկ տան մը մէջ, բարեկամներու նպաստներով դարմանուած. Աղամեանը՝ օտար հիւանդանոցի մը մեռած, ինքն ալ հեռաւոր ու մօտաւոր համակրողներու օժանդակութեանը կարօտ որ չի զլացուեցաւ. ու ուրիշներ կան, այդ մեծ անուններուն քով մոռցուած, կարօտ վիճակի մէջ իրենց վերջին շունչը տըւած։ Այդ բոլոր յիշատակները կ'արթնցունէ մտքերնուս մէջ Գրչի Մշակներու Փոխադարձ Օժանդակութեան ընկերութիւն մը կազմելու առաջարկը որ Կովկասեան հայ մամուլէն կուգայ և զոր կ'ամփոփէ, իր ընդհանուր գծերուն մէջ, Հանդէս Ամսօրեայ, աւելցունելով իր կողմէն «դժբախտ իրականութիւն. ամէն արուեստաւոր քիչ շատ կ'ապահովցնէ իր ապագան. իսկ մտքի արուեստաւորը, հրապարակագիրը, գրագէտը, և այլն, հազիւ թէ հարիւրին մէկը կրնայ ապահովել իւր ապագայ թշուառութենէն»։ Այս առաջարկին իբրեւ շարժառիթ քանի մը ծանօթ օրինակներ առաջ կը բերուին. բանաստեղծ մը որ մահուան անկողնին մէջ ստիպուած էր ողորմութիւն խնդրել, վիպասան մը որուն ժառանգները ձմեռուան սառնամանիքին ցուրտ սենեկի մէջ կը պառկէին. հանդէս մը որ իր գրական գործունէութիւնն ակամայ դադրեցընելու կը հարկադրուի. բազմաշխատ հրապարակագիր մը որ կարօտութեան մէջ է։ Այս օրինակներէն կը հետեւցունենք թէ արեւելեան հայերուն մէջ ալ գրչի վաստակաւորները կը հանդիպին նոյն կարօտութիւններուն, նիւթական նոյն դառնութիւններուն որոնք անբաժան են իրենց արեւմտեան եղբայրներէն։ Անոնք սակայն թերեւս յաջողին մարմին տալ յայտնուած գաղափարին ու օրին մէկը լսենք գրագէտներու փոխադարձ ընկերութեան մը կազմութեան լուրը, հոս է որ տարբերութիւնը զգալի կ'ըլլայ. ու մենք այն ատեն դարձեալ պիտի յիշեցունենք անկեալ վարժապետներուն հանգստեան կամ ապահովութեան Սնտուկի մը հաստատման առաջարկը որ դեռ ծրագրային վիճակի մէջ պիտի գտնուի այն ատեն. Երանի թէ սխալած ըլլայինք այս գուշակութեանը մէջ։

Տ.

ԲԵՄԱԿԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Անոնք որ կիրակի օրը, գարնան զուարթագեղ օրուան մը վայելքի հաճոյքէն զըրկելով ինքզինքնին, յօժարած էին Քոնքորտիաի անձուկ և խղդուկ մթնոլորտին մէջ փակուելու չորս ժամ շարունակ, ոչ միայն չզղջացին իրենց ըրած այդ զոհողութենէն, այլ մանաւանդ խորին գոհունակութիւն զգացին յաջող և հաճոյալի ցորեկոյթ մը վայելած ըլլալու։

«Տիկին Սանդրոբէզ»ը անշուշտ թատերական նորութեան մը հանգամանքն ու հրապոյրը չունէր. կեանքի յեղյեղուած ու հինցած պատկերներէն մէկը, որուն մէջ շարաշար խաբուած ամուսինը և թոյնը, — ռոմաններու այս յաւիտենական մեքենան, — մեծագոյն դերը կը կատարեն՝ հանդիսատեսներու վրայ ազդեցութիւն բանեցընելու և յուզում առաջ բերելու համար։

Խաղին նիւթը հետեւեալն է, իր գլխաւոր գիծերուն մէջ։

Տօպէրվ (Սիսակ) հարուստ կոմսը, որ մէկ հատիկ աղջիկ մը ունի, Օրթանս (Տիկին Հեքիմեան), կը կործանի, իր բոլոր հարստութիւնը կը փճանայ, ու իր էն մեծ [illegible], Նաւայարդար Ժօռժ Մօրիս, վեհանձնութիւն կ'ունենայ իր [illegible] շնորհելու, այս դրամական զոհողութեան փոխարէն անոր աղջիկը կնութեան խնդրելով։ Սակայն Օր. Օրթանս ուրիշի մը սիրահարուած է, Շառլ Տարպիլի (Պրինսմէճեան), որ բժիշկ է և որուն հայրը ժամանակաւ սխալմամբ սպանուած ըլլալով Ժօռժ Մօրիսի կողմէ, այս վերջինը իր գործած ակամայ ոճրին իբրեւ հատուցում այդ երիտասարդին դաստիարակութեան բոլոր ծախքն ստանձնած է՝ անծանօթի համեստ քօղին ներքեւ։ Օր. Օրթանս՝ հօրը պատիւը փրկելու համար՝ ետ կը կենայ իր սրտին սիրահարին հետ կապուելու գերագոյն երջանկութենէն և կը զիջանի ամուսնանալ այդ տարիքոտ այլ ազնուասիրտ նաւայարդարին հետ։ Երկու սիրահարները սրտաշարժ բաժանում մը կ'ունենան, ու տղեկը կը մեկնի՝ անգիտակ այդ դժբախտութեան որ ուղղակի իր տարփավառ սիրտը պիտի ջախջախէր։ Նորապսակ ամոլը Բարիզէ կը մեկնի դէպ ի Սան-Թրոբէզ, Նաւայարդարին կալուածը։ Ճամբան պանդոկ մը կ'իջեւանին, ուր կը գտնուի նաեւ ուղեւորող բժիշկը որ չգիտեր անոնց ներկայութիւնը։

Սակայն այդ պանդոկին մէջ անակնկալ կերպով իրարու կը հանդիպին երկու սիրահարները, և տիկին Ժօռժ Մօրիս կը պաղատի իր սիրահարին այլ եւս մոռնալ զինքը, իրենց կենակցութեան յոյսն ընդ միշտ կորած ըլլալով։

Չորրորդ արարուածին մէջ պարզուած տեսարանը տխուր է. Նաւայարդարը, լքըւած իր կնոջմէն, որ ամենեւին չէ յարգած ամուսնական կեանքին էն կենսական պայմանները, առանձին կեանք մը կը վարէ՝ բոլորովին շրջապատուած իր Անթուան Փոսատ (Ալէքսանեան) անուն բազմամեայ ու հաւատարիմ կարծած սպասաւորին ու այս վերջնոյն կնոջը նենգամիտ ու խաբէական հոգածութեամբ։ Այս Փոսատ և իր կինը ամէն ջանք ի գործ կը դնեն իրենց տիրոջ սէրը պաղեցնելու համար կնոջը վրայէն ու կը մտադրեն դիւային ոճիրով մը տիրանալ անոր հարստութեանը։ Թոյնը օգնութեան կը հասնի իրենց. ու կը սկսին քիչ քիչ սպաննել իրենց տէրը, ու միանգամայն ամէն միջոց ձեռք կ'առնեն տիկին Մօրիսը ամբաստանելու համար իբրեւ թունաւորիչ իր ամուսնին։ Անշուշտ չէք տարակուսիր որ հակառակ այս գձուձ ու նենգամիտ ոճրագործներուն հնարքներուն, ճշմարտութիւնը երեւան պիտի ելլէ. ու շատ տրամադիկ կերպով։

Պ. Ժօռժ՝ մահուան դուռը հասած՝ նախախնամական դիպուածով մը հայլիին մէջէն կը տեսնէ Փոսատը այն պահուն ուր այս վերջինը կնոջը ձեռքով պատրաստուած դեղին մէջ կը թափէր թոյնի փոշին. ու ոճրագործին վրայ յարձակելով կուզէ պատժել զայն, բայց կիյնայ ուժասպառ։ Փըրկուած է սակայն իր կնոջ պատիւը, հանդարտ է իր սիրտը, վասնզի զինք դարմանելու եկող երկու բժիշկներ, որոնց մէկը Շառլ Տարպիլ, յայտնած էին իրեն թէ զինք թունաւորող մը կար. իր կինը անշուշտ, որուն դէմ զինուած էին բոլոր դէպքերը՝ Փոսատի և իր կնոջը ճարտար հնարքներուն շնորհիւ։

Խաղին էն մեծ և յուզումնալից կէտը, ուր հեղինակը իր արուեստին բոլոր ճարտարութիւնը թափած է, այն տեսարանն է ուր Ժօռժ Մօրիս՝ մահամերձ՝ վերջապէս իր կնոջը երեսին կը զարնէ իր ոճիրը։ Օրթանս, սարսափահար, կը հարցնէ թէ ո՞վ է այդ ոճիրով զինք ամբաստանողը. ահա այդ պահուն ներս կը մտնեն երկու բժիշկները, որոնց մէկը Շառլ Տարպիլը. սիրահարները, զիրար տեսնելով, ողեխարշ բացագանչութիւն մը կարձկեն երկուքն ալ։

Շառլ Տարպիլ անմեղ կը յայտարարէ տիկին Ժօռժ Մօրիսը։

Նաւայարդարը, ինչպէս ըսինք, ճշմարիտ ոճրագործն ինք բռնելով, մահուան յետին վայրկեաններուն մէջ վերջապէս կը ճանչնայ իր պաշտպանեալը և միանգամայն պատճառը որով իր կինը միշտ հեռու ապրած էր իրմէ. ու հոգին կաւանդէ անոնց երջանիկ միացումը ինք օրհնելով։

Մնակեան էֆէնտի, որ խաղին գլխաւոր դերը ստանձնած էր, կրնայ ըսուիլ թէ ինքզինքը գերազանցեց. բեմին ոգեւորութեան շունչ մը տուողը ինքն էր. իր արուեստագէտի տաղանդը դուրս ցայտեցուց իր բովանդակ ուժովը։ Ժօռժ Մօրիսի դերը խաղին մէջ այնպիսի տեղ մը կը բռնէ որ եթէ պէտք եղած ճարտարութեամբ ի հանդէս չբերուի, բոլոր խաղը արդէն գլխովին կը կորսնցունէ իր կարեւորութիւնն ու հրապոյրը։ Մնակեան գերազանցապէս կենդանացուց զայն, տիրելով թատերաբեմին և յուզմունքի ալիքներ անցունելով թատերասրահին վրայէն։

Պատի՛ւ բազմավաստակ դերասանապետին, որ չի գիտեր վհատիլ ու անկործան կաղնիի յամառութեամբն ու կորովովը կը դիմանայ ուժգնաբախ քամիներուն. և մեր բեմական արուեստին այս յետին խլեակը այս հին վարպետին յարատեւութեան շնորհիւ է որ դեռ ասդ անդ կ'ալեծփի՝ առանց ընկղմելու, ընկլուզուելու երկիւղի։

Տիկին Հեքիմեան, Սիսակ, Մաթէոսեան, Ալէքսանեան՝ իրենց դերասանապետին արժանի աջակիցներ հանդիսացան կիրակնօրեան ներկայացումին մէջ, եւ իւրաքանչիւրն իր դերը գիտակցութեամբ կատարեց։ Ամենքն ալ խանդավառ ծափահարութիւններով ողջունուեցան ներկայ թատերասէրներուն կողմէ, այսպէս բարօյական էն հզօր քաջալերանքը տրուելով հայ դերասանական խմբին։

Տիկին Նուարդ յուսացուած յաջողութիւնը կատարելապէս ձեռք բերաւ։ Իրօք շատ դաշն ու քաղցրահունչ ձայնով մը օժտուած է այս մանկամարդ հայուհին, ձայն մը որ մարզուած, կրթուած է մասնաւոր խնամքով, արուեստագէտի խղճահար հոգածութեամբ։ Իր երգած երաժշտական երկու գեղեցիկ հատուածներուն մէջ դրաւ ձայնի անանկ ճկուն ելեւէջներ, թրթըռուն և մեղմաշնակ, իր երգելու եղանակին մէջ անանկ անբռնազբօս ձեւ մը կար, որ անհնար էր արուեստագիտական թագուն տաղանդ մը չնշմարել այդ երգչուհիին մէջ, որուն ապագան շատ խոստմնալից է, ու այն չորս փունջերը որք իրեն ընծայուեցան՝ նորաբողբոջ կոկոններն են այն մեծ ծաղկեպսակին որ յաջողութեան դափնիներով պիտի բոլորի յաղթապանծ։

Եթէ կիրակի օրուան ներկայացումը ստոյգ յաջողութիւն մը եղաւ, բնաւ տարակոյս չկայ թէ մէկ մեծ բաժինն ալ մեր բազմահմուտ երաժշտապետ Չուխաճեան էֆէնտիի ճարտարութեան արդիւնքն էր։ Երիտասարդական վառ աշխոյժով վարեց նուագածուներուն խումբը, և եռանդագին ծափերով ողջունուեցաւ ներկաներուն կողմէ։

Եւ սակայն իրեն մատուցուած այդ միահամուռ ու ցնծալից մեծարանքին մէջ տեղ իսկ՝ տաղանդաւոր նուագայարդարին դէմքին վրայ կը շեշտուէր դառնութեան երանգը զոր կեանքի ու արուեստի ձախողուածները դրոշմած են հոն։

ԵՐՈՒԱՆԴ

ՈՒՍԱՆՈՂԻՆ
ԱՐԺԱՆԱՊԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆԸ

Ա.

Մեր դպրոցներուն մէջ աւելի ջանք կ'ըլլուի տղուն մտքին մէջ ամբարել ծանօթութիւններ, թուեր, տարազներ, քան թէ բարոյական էակ մը կազմել, որ հոգի ու սիրտ ունենայ, խորհելու վարժուած ըլլայ, վերջապէս որոշ ու լաւ նկարագրի մը նշանները ցոյց տայ։

Ու մեր ուսանողներէն անոնք որ բան մը եղած են, դիրք մը բռնելու յաջողած են, աւելի իրենց անհատական տաժանելի ինքնօգնութեան արդիւնքն է քան թէ վարժարանին տուած դաստիարակութեան շնորհիւ, որ թէ՛ անխնամ է և թէ ա՛յնքան ծուռ ու թերի կողմեր ունի, կրնայ ըսուիլ։

Տոհմային դաստիարակութեան ընդհանուր թերութիւններուն վրայ տեսութիւն մը ընել չէ նպատակս, որովհետեւ շատ բարդ խնդիր է ատիկա, որուն լուծումը նոյնչա՛փ բարդ ու դժուար է սա բանաւոր պատճառով թէ տունին կրթութիւնը կ'եղծանէ այն շինիչ արդիւնքը, զոր դպրոցին դաստիարակութիւնը տղուն մէջ առաջ բերած է. Կ'ուզեմ ցոյց տալ տոհմային դաստիարակութեան յոռի երեսներէն մին, կողմնակի երեւոյթի մը վրայ ծանրանալ միայն և որ ամենէն էականն է կրթական գործին մէջ։

Երկու շաբաթ առաջ տեղական հայ օրաթերթի մը մէջ բարեկրթութեան խնդիրը կը յուզուէր։ Յօդուածագիրը կը ցաւէր որ մեր վաճառականներն ու խանութպանները բնաւ բարեկիրթ չեն և յոյս կը յայտնէր նոր սերունդին վրայ որ աւելի քաղաքավար պիտի ըլլայ անշուշտ, նետելով իր վրայէն տոհմային բարեկրթութեան բոլոր պակասութիւնները։ Արդ ես կը յայտարարեմ թէ նոր սերունդը երբեք բարեկիրթ չպիտի ըլլայ, կամ թէ շատ շատ բարեկըրթութեան սահմանը անցնելով կեղծաւոր ու շողոքորթ ձեւեր պիտի առնէ։ Թէ ինչո՞ւ։

Պատճառը սա է որ մեր տուներուն ու դպրոցներուն մէջ տղան յարգել չեն գիտեր, քաղաքավարութեամբ չէ որ կը վարուին անոր հետ, այլ տեսակ մը հեղինակութեան շեշտով, որ տղուն մէջ անհատականութիւնը զարգացնելու, արժանապատուութեան զգացումը արթնցնելու արգելք կ'ըլլայ ու տղան երբ մեծնայ, երբ բուն կեանքին մէջ մտնէ, հարկաւ չպիտի ունենայ իրմէ պահանջուած բարեկրթութիւնը, քանի որ իրեն հետ այդ բարեկրթութեամբ չէ որ խօսած ու վարուած են։

Առանց խորունկ հոգեբան ու հմուտ մանկավարժ մը ըլլալու կարելի է ըմբռնել թէ տղուն՝ ինչպէս չափահաս մարդուն մէջ կայ ամբողջ աշխարհ մը, թէ այդ ներքին աշխարհը այնքան ընդարձակ ու բազմակողմանի է, զոր պէտք չէ արհամարհել։ Ասկից կը հետեւի թէ տղան ալ ունի «ես» մը, անհատականութիւն մը, որ բարձր անձնականութեան մը չափ յարգանքի արժանի է, մանաւանդ տղուն այդ «ես»ը մանրանկար մ'է աւելի անկեղծ քան չափահաս մարդուն անհատականութիւնը։

Արդ, մեր տուներուն ու դպրոցներուն մէջ երբեք այս մտածումով ու տեսութեամբ չէ որ կը դաստիարակեն տղաքը ու հոս ասկից կը ծագի այն սխալը, որով մեր ծնողքներն ու դպրոցները միշտ ճնշողական ոգւով տոգորուած տղուն «ես»ին դէմ, անհատականութեան արդիւնքը եղող արժանապատուութեան զգացումը արթնցնելու տեղ, բոլորովին ստնակոխ կ'ընեն, չգիտնալով որ տղուն ամենէն թանկագին զգացումը կը փճացնեն։

Թողենք տունին դաստիարակութիւնը, որ անուղղելի է ու չէ կարելի անոր համար անմիջական դարման խորհիլ, բայց ինչ որ մեր ձեռքն է՝ մասամբ մեր դպրոցներուն տրուած բարոյական դաստիարակութիւնը, կրնանք զանի բարեփոխել և օգտակար ընծայելու միջոցները խորհիլ։

Ուսանողի արժանապատուութիւնը պէ՞տք է դեր կը խաղայ միթէ կրթութեան գործին մէջ. տղայ մը որ արժանապատուութիւն չունի, ա՛լ փճացած կրնայ համարուիլ բարոյապէս. եւ յետոյ, ո՞ր ազգի մանկավարժութիւնը թոյլ կուտայ որ տղու մը արժանապատուութիւնը անխնայ վիրաւորուի անողորմ ուսուցիչներու եւ կառավարիչներու ձեռքով, ի՞նչ իրաւունքով այդ փափուկ ու զգայնիկ էակին զգացման քնքուշ թելերուն դպչիլ, ինչո՞ւ ուսանողը հեղինակութեան ընկճիչող ձայնին տակ ճնշուի։

Ամէն մարդ եթէ իր դպրոցական յիշատակները քրքրէ, պիտի համոզուի որ մեր դպրոցներուն մէջ տղան մարդամեքենայ կը դարձնեն քան թէ անոր իմացական կարողութիւնները զարգացնելու կ'աշխատին։ Եթէ առաջ փալախան կար, որով տղան կ'անբանացնէին, մտքի կարողութիւնները բթացնելով, հիմակ ալ ո՛չ նուազ կան մարմնական պատիժներ թէեւ թեթեւցած, ու խօսքով տրուած սրտի վիրաւորանքներ, որոնք տղան իրեն արժանի դիրքին մէջ չեն պահեր։

Նախ աղքատ ուսանողին արժանապատուութիւնը վիրաւորել սովորական բան մը դարձած է մեր դպրոցներուն մէջ։ Չունեւոր տղայ մը որ իր շաբաթական քառասուն փարան կամ երկու ղրուշը չի կրնար վճարել, ընդհուպ դպրոցէն կը վանտուի նախատական բառերով։ Ունեւոր, թաղական տղուն անառակութեան պատիժը շատ անգամ չքաւոր աշակերտը կրելու պարտաւորուած է։ Ուսանողը հարուստի տղայ ըլլայ թէ աղքատի, խնդիրը սա է որ միշտ անոր հետ պէտք եղած յարգանքով չեն վարուիր։

ԿԱՅԾ

=)(36)(=

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՖՈՆՍ ՏՕՏԷ

ՃԷՔ

Բայց անգամ մը անարգել անցնելէ յետոյ քաղաքադռնէն, այդ փոքր փախստական պատմուճանին անցքը առանց նշմարուելու մաքսային պաշտօնեայի մը կողմէ, երբ Սէնը աջակողմը ձգելով Օկիւսթէնի պատուէրին համեմատ, մտաւ երկար փողոց մը ուր հետզհետէ ցանցառ լապտերներ կը քթթէին, այն ատեն գիշերուան մութին ու ցուրտը՝ իր ուսերուն վրայ իջնալով՝ մինչեւ սիրտը թափանցեցին սարսուռի մը դողդողումովը։ Ցորչափ ինքզինքը քաղաքին մէջ, ամբոխին մէջ զգացած էր, մեծ սարսափ մը ունեցած էր, ճանչցուելու, բռնուելու սարսափը. հիմակ, նորէն կը փախնար, բայց իր փախը տարբեր բնոյթ մը ունէր, անհեթեթ նեղութիւն մը, մեծ լռութենէն ու մենութենէն սաստկացած։

Սակայն տեղն ուր կը գտնուէր, դեռ դաշտային չէր։ Փողոցին երկու կողմը տուներ կային. բայց քանի տղան առաջանար, այս շէնքեր երթալով կը ցանցառնային, իրենց մէջտեղ ունենալով երկար տախտակորմեր, շինուածանիւթերու մեծ պահատեղիներ, վայրահակ սայլատուններ, ամենքն ալ տանիքով։ Ցած տանիքներով քանի մը գործարաններ իրենց երկար ծխնելոյզները դէպ ի երկինք կը ցցէին որ հերձաքարի գոյն ունէր. յետոյ, երկու խեղճ բնակարաններու մէջտեղ միս մինակ, կը բարձրանար անսահման շէնք մը վեցյարկ, մէկ կողմէ պատուհաններով ծածկուած, միւս երեք կողմերը մութ և գոց, կորսուած պարապ գետիններու մէջ, քստմնելի և անբան։ Բայց, այս վերջին ճիգէն կարծես յոգնած, քաղաքը՝ հասնելու մօտ՝ այլ եւս գրեթէ գետնի հաւասար ողորմելի խրճիթներ կը ցուցունէր։ Փողոցն ալ գոց կը մեռնէր, ա՛լ ոչ մայթ ունենալով ոչ սահմանանիշ, մէկի վերածելով իր երկու զատ զատ առուակները։ Կարծես մեծ ճամբայ մ'էր որ կ'անցնէր գիւղ մը մէջէ և քանի մը մեթր տեղ «մեծ փողոց» կը ձեւացնէ։

Թէեւ հազիւ ժամը ութը, այդ երկայն ճամբան որ հեռուն կը կորսուէր մութին խորը, գրեթէ լռիկ էր ու ամայի։ Հազուադէպ անցորդները անշշուկ կը քալէին թաց գետնին վրայ՝ ծածկուած ջրաշեղջներով. առանց տեսնելու կը մօտենային մուռնջ ստուերներու որոնք կը սահէին տախտակորմերու երկայնքը, ու խորհրդաւոր գործերու կ'երթան. և կարծես միջոցն աւելի մեծցնելու համար, լռութիւնն աւելի ահաւոր ընծայելու համար, ատեն ատեն, ամայի գործարաններու պարտէզներուն մէջ, շուներ երկարօրէն կը հաջէին։

Ճէք յուզուած էր։ Առած ամեն մէկ քայլը կը հեռացնէր զինք Բարիզէ, անոր աղմուկէն, անոր լոյսերէն, աւելի խոր կը մխրճէր զինք մութի ու լռութեան մէջ։ Այդ վայրկենին, կը հասնէր վերջին խրճիթին, գինեվաճառի խանութ մը դեռ լուսաւոր որ ճամբան կը կտրէր փայլուն երկար գօտիով մը, որ տղուն կը թուէր մարդաբնակ աշխարհի սահմանը։

Յետոյ, կուգար անծանօթը, ստուերը։

Հոն վազելէ առաջ երկար ատեն վարանեցաւ.

—Արդեօք ներս մտնամ ճամբան հարցնե՞մ, կը մտածէր խանութին մէջ նայելով։ Դժբախտաբար, գրպանը սու մը չունէր... Խանութպանը իր հաշուասեղանին առջեւ կը կարդար։ Փոքր կաղ սեղանի մը շուրջ, երկու մարդեր և կին մը կը խմէին, անոր կրթնած ու մեղմաձայն խօսակցելով. կինը բաց դուռը հրած պահուն տղուն հանած աղմուկէն, վեր առին գլուխնին ու նայեցան։ Քստմնելի, տժգոյն ու ահաւոր դէմքեր ունէին, այն դէմքերէն զորս Ճէք առտուն տեսած էր պահականոցներուն մէջ երբ Մատուն կը փնտռէին, կինը մանաւանդ, կարմիր լաթովը, գլուխը ցանց մը դրած, զարհուրելի էր։

—Ա՞ս ինչ կուզէ, ըսաւ կերկեր ձայն մը։

Մարդերէն մէկը ոտքի կ'ելլար. բայց Ճէք խոյս տուաւ սարսափահար, մէկ ոստումով անցաւ խրճիթի լոյսէն, լսելով իր ետեւէն նախատինքներու տարափ մը և գոցուած դրան ճարճատը։ Հիմա խելայեղօրէն նետուելով այդ քստմնելի մութին մէջ որ ապաստան մը եղած էր, բոլոր ուժովը կը վազէր ու երկար ատեն ետքը կանգ առաւ, դաշտին մէջտեղ։

Հեռուն, աջէն դէպ ի ձախ, կը տարածուէին դաշտեր որոնք ամեն կողմէ հորիզոնի գծին կը հպէին կարծես։

Սայլապաններու մէկ քանի ցած ու նոր տուներ միայն, փոքր ճերմակ խորանարդներ այդ սեւորակ մութին մէջ ցանուցիր, կը խզէին տեսարանի այդ միօրինակութիւնը։ Անդին, Բարիզ կը շարունակէր մեծ քաղաքի ժխորը որ տակաւին կը լսուէր այդ հեռաւորութենէն, և երկինքին ամբողջ մէկ կէտը կ'ոգեւորուէր դարբնոցի կրակի մը կարմիր ցոլմունքովը։ Բոլոր այդ շրջականերէն Բարիզը կը ճանչցուէր լոյսի այդ բարձրացումէն։

Տղան հոն կը մնար, անշարժ, սարսափահար։

Առաջին անգամն էր որ դուրսը կը գտնուէր այդքան ուշ և միս մինակ։ Ասկից զատ, առտուընէ ի վեր բան մը կերած ու խմած չէր, սաստիկ ծարաւած էր, տօչորող ծարաւ մը։

Հիմա կը սկսէր հասկնալ թէ ինչ սոսկալի արկածի մը մէջ նետուած էր։ Թերեւս կը սխալէր և հակառակ կողմը կ'երթար այնքան բաղձացուած և այնքան հեռաւոր այդ գեղեցիկ երկրին։ Ընդունելով իսկ որ բռնած ճամբան շիտակ ըլլար, ի՜նչ ուժի պէտք պիտի ունենար մինչեւ նպատակակէտ հասնելու համար։

Այն ատեն միտք ըրաւ պառկիլ ճամբուն երկու կողմը փորուած փոսերէն մէկուն մէջ և հոն քնանալ մինչեւ որ լուսնայ. բայց երբ կը մօտենար, իր առջեւ, շատ մօտիկը, երկար, ծանր շնչառութիւն մը լսեց։ Մարդ մը երկնցած էր հոն, գլուխը կրթնցուցած քարերու դէզի մը վրայ, խիճերու [illegible] մէջտեղ քուրջերու կոյտ մը ձեւացնելով։

Ճէք կեցաւ, քարացած, սրունքները կոտրուած, դողդոջուն, առաջ կամ ետ քայլ մը առնելու անկարող։

Սոսկումը կատարեալ ըլլալու համար, ահա այդ անանուն ու [illegible] բանը սկսաւ շարժիլ, հեծել, [illegible] քունին մէջ։

Տղան յիշեց կարմրագգեստ կնոջ [illegible] նայուածքը, կախաղանի այն դէմքերը որոնք կը թափառէին պատին երկայնքը, անդին. մտածեց որ «այդ քնացողը» այն գազիր դէմքերէն մէկը պիտի ըլլար, և կը դողար որ կը տեսնայ այդ աչքերուն բացուիլը, կը ցցուի այդ լքուած երկար մարմինը, կռիկներն ընդ առաջ, ճամբուն ցեխին վրայ։

Կը թուէր իրեն թէ բոլոր խաւարը այդ զարհուրելի ոգիներովը կը լեցուէր։ Կը սոսկային փոսերուն խորը, իր ճամբան կը գոցէին. եթէ միայն ձեռքը աջ կամ ձախ երկնցունէր, իրեն այնպէս կուգար թէ մէկուն պիտի դպչէր։ Ա՛հ, գինին թափելու կամ իր ոճիրը քաւելու համար քարեր ու այդ դէզին վրայ ինկած թշուառականը կրնար սթափիլ, իր վրայ ցատքել. Ճէք աղաղակ մը արձըկելու իսկ կարողութիւն չպիտի ունենար...

Ճամբուն վրայէն եկած լոյս մը և ձայներ մէկէնիմէկ սթափեցուցին զինք իր թմրութենէն։ Սայլ մըն էր որ շուտով իր ամբոյը կը դառնար, Բարիզէն դուրս այն փոքր անյատ ամրոցներէն մէկը, և կը քալէր իր հետեւորդ զօրականին հետ որ սաստիկ մթութեան պատճառաւ առջեւ անցած էր ձեռքը լապտեր մը։

—Բար՛ իրիկուն, պարոններ, ըսաւ տղան անուշ ձայնով մը որ յուզումէն կը դողդղար։

Լապտերակիր զինուորը վեր առաւ լապտերը դէպ այդ ձայնը։

—Դէշ ժամ ընտրեր ես ճամբորդելու համար, տղաս, ըսաւ սպան... Հեռո՞ւ տեղ կ'երթաս։

—Օ՛հ, ոչ, պարոն, շատ հեռու չէ, հոս մօտիկը... պատասխանեց Ճէք, որ հոգ չէր ըներ իր մեծ փախուստը պատմելու։

—Ուրեմն քիչ մը տեղ միասին կրնանք երթալ... Ես մինչեւ Շարանթօն կ'երթամ։

Ի՛նչ երջանկութիւն տղուն համար մէկ ժամ երթալ այդ երկու քաջ զինուորներուն ընկերակցութեամբը, իր փոքր քայլը անոնց քայլին յարմարցնել, քալել երանելի լապտերին լոյսին մէջ որ երկու կողմի մութը կը վանէր իր շուրջ, աւելի թանձր ու աւելի ահաւոր կը ցուցունէր զայն։ Կը հասկնար նաեւ թէ ուղիղ ճամբուն վրայ է, վասնզի արտասանուած անունները Օկիւսթէնի ըսած անուններն էին։

—Մենք մեր տեղը հասանք. ըսաւ յանկարծ սպան կեցնալով... գիշեր բարի արդ... կը յորդորեմ քեզ որ ուրիշ ատեն այս ժամուն միս մինակ չճամբորդես։ Բարիզի արուարձանը ապահով չէ։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 2/14 ԱՊՐԻԼ 1896

Քաղաքական կացութիւն

ԻՏԱԼԱՑԻՔ ԹՈՂՈՒ՞Մ ԵՆ ՔԱՍԱԼԱ.

Հռոմէ կը հեռագրուի ապրիլ 7 թուով թէ Գնդ. Ստեվանի ապրիլ 3ին Սուտանցիներուն վրայ տարած յաղթութենէն ետքը դարձաւ Քասալա։ Սուտանցիք, իրենց յաղթուելէն ետքը, քաշուեցան Թուքրուֆի ամրութեանց։ Ասոր վրայ, Գնդ. Ստեվանի ճամբայ հանեց այն կարաւանն որ պաշար բերած էր Քասալա, և ինք գնաց Թուքրուֆի կողմը զինեալ հետազօտութիւն մ'ըրաւ։ Ուժգին յարձակում մ'ըրաւ Սուտանցիներուն ամրոցներուն վրայ, որոց մէկ մասը գրաւեց, բայց չկրցաւ թշնամին հեռացնել Թուքրուֆէ։ Ապա իտալեան զօրքերը բարեկարգ ընթացքով Քասալա դարձան։ Գնդ. Ստեվանի ծանոյց Պալտիսերա սպարապետին թէ մտադիր է հետեւեալ օրը կրկնել յարձակումն, հաւատի ըլլալով թէ իր տրամադրութեան ներքև գտնուած ոյժը կը բաւէ այն ձեռնարկութեան։ Բայց ի նկատ առնլով կացութեան ամբողջութիւնը, Պալտիսերա հրամայեց գնդապետին որ պարպէ և թողու զՔասալա և իր զօրաց հետ գայ Ակորտատ, որ Քասալայի և Մասուայի մէջտեղն է։ Հիմա գնդապետն այս հրամանը կը գործադրէ։

* * *

Այս լրագրական ջևկոյցէն (զոր բերկրութեամբ հրատարակեցին Փարիզի «Թերթերը») սա՛ կը հասկցուի՝ եթէ ստոյգ է՝ թէ իտալացիներուն համբաւեալ յաղթութիւնն ի Քասալա իրապէս պարտութիւն մ'էր. որովհետև թշնամին պարտութիւն չխոստովանեցաւ, չքաշուեցաւ Քասալայի մօտէն, և Պալտիսերա, իրեն մօտ զօրքի աւելի մեծ պէտք ունենալով, հարկադրեցաւ հրաժարիլ Քասալայի կարեւոր դիրքէն Սուտանի մէջ, և եթէ պատմուածին պէս է, թողուլ զայն Սուտանցիներուն։ Այս դէպք ո՛չ միայն իտալացիներուն այլ և Անգլիացիներուն համար անյաջողութիւն մ'է, զի Անգլիացիք ժամանակաւ օգներ էին իտալացիներուն՝ Քասալայի տիրանալու, և կ'ըսուէր թէ Տոնկոլայի Եգիպտական արշաւանքին մէկ անուղղակի նպատակն ալ պիտի ըլլար Սուտանցիներուն ուշադրութիւնը Քասալայէ անդին դարձնել, և օգնել իտալացիներուն այս քաղաքն իրենց ձեռքին մէջ պահելու։

* * *

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐ ՔԱՍԱԼԱՅԻ ՎՐԱՅ

Ապրիլ 8 և 9 թուով նորագոյն հեռագիրներու նայելով, իտալացիք բոլորովին պարպած չեն զՔասալա, որոյ Սուտանցիներու կողմէ գրաւման լուրը ֆրանսական աղբիւրէ ելած էր, և յայտնի է թէ Ֆրանսացիք՝ իրենց հակիտալեան և հականգլիական ոգւով՝ ստայօդ լուրեր յառաջագոյն ալ յերիւրեցին այս խնդրոյ նկատմամբ։

* * *

Աւստրիկ Տալլիէլի Անգլ. Գործակալութեան հեռագիրը գործին արդի վիճակին վրայ.

«Գնդ. Ստեվանիի Քասալայէ ետ կանչուելէն չի հետեւիր թէ իտալեան զօրաց ամբողջութիւնը մեկնած է այն քաղաքէ։ Ակորտատ դառնալու հրամանը կը վերաբերի միայն Գնդ. Ստեվանիի գնդին որ ընկերակցած էր կարաւանին։ Պահապան զօրքին մնացեալ մասը դեռ կը պաշտպանէ զՔասալա։ Գնդապետին զօրաց ետ դառնալու հրաման տրուեցաւ, որովհետև անոնց ներկայութեան պատճառաւ ուտեստը շուտ պիտի հատնէր, բայց իտալացիներուն զօրութիւնն այնքան պիտի չաւելնար որ պաշտպանութիւնը թողլով յարձակողական սկսէին։ Մնացեալ պահապան զօրքը բաւական համարուած է քաղաքը պաշտպանելու Խարթումի էմիրին մարդոց դէմ, որոց կը հրամայէ Օսման Տիգնա, կամ իւր տեղակալներէ մին։ Գնդ. Ստեվանի Սուտանցիներուն հետ իւր վերջին ճակատամարտէն ետքն հեռագրեց սպարապետին թէ մտադիր է յարձակումը կրկնելու, բայց Պալտիսերա հեռագրեց թէ ի Քասալա գտնուած ոյժն անբաւական կը նկատուի այդ ձեռնարկութեան համար, ուստի պէտք է ետ գայ։ Գնդապետն իւր գունդով Ակորտատ կը սպասուի։»

* * *

Ռեյթեր ևս նոյն դէպքին վրայ հետեւեալը կը հեռագրէ.

«Իտալեան կառավարութեան ընդունած նորագոյն հեռագիրներուն նայելով, ստոյգ չերեւիր այն լուր թէ իտալացիք բոլորովին կը թողուն զՔասալա։ Թէև գնդապետն իւր գունդով Ակորտատ կը քաշուի, բայց կ'ըսուի թէ պահապան զօրքն, Հիտալի հազարապետին հրամանաց ներքև, պիտի շարունակէ պաշտպանել քաղաքը։»

ՍՈՒՏԱՆԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.—Եգիպտոսի պատերազմական վարչութիւնն աւազի համար 10,000 պարկ պատրաստելու հրաման ղրկեց Ռըլուրի գործարանի մը։ Այս պարկեր պիտի գործածուին աւազ լեցնելու՝ անապատի մէջ ամրութեանց կառուցման համար։ Աւազով լեցուած և պիրկ կապուած պարկեր հողային ամրութեանց պէս լաւ դէմ կը դնեն թնդանօթի և հրացանի կրակին։ Այն պարկերով պիտի ամրացուի ժամանակ Թամիպուք, որոյ շուրջ ամրութեանց գիծ մը պիտի կազմուի, թնդանօթներ դրուելով աւազի պարկերուն մէջտեղ։ Սոյն ամրութիւնը Սուաքինի հետ ուղղակի հաղորդակցութեան մէջ պիտի ըլլան նոր շինուող երկաթուղիին միջոցաւ։ Այս երկաթուղի պիտի պաշտպանուի զրահապատ կառախմբոց միջոցաւ, յորում ամբողջ գունդ մը պիտի երթևեկէ, կրակ տեղացնելով Սուտանցիներուն վրայ, որպէս զի արգելք չըլլան երկաթուղիին շինութեան, և հաղորդակցութեանց վերահաստատման ընթ. մէջ Եգիպտոսի և Սուտանի։ Երկաթուղին շինելու սկսուելէն ի վեր, առաջուան չափ պէտք չէ մնացած ուղտեր և ջորիներ գնելու, և ահա՛ այս է պատճառն որ եգիպտական իշխանութիւնք առաջուան չափ չեն գներ այս կենդանիներէն, մինչ փարիզեան լրագիրք ամէնք մէկ ցուցուցեր էին իբր թէ Եգիպտոս Տոնկոլայի արշաւանքէն հրաժարելուն համար դադրեցուցեր է բեռնաբարձ կենդանիներ գնելը։ Շատ խեղճ պիտի ըլլար լրագիր կարդացողներուն վիճակն՝ եթէ հարկադրուած ըլլային միայն Փարիզի լրագրերէն քաղել իրենց լուրերը։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Հանրային Պարտուց Վարչութեան դատն որ երէկ տեղի պիտի ունենար խառն դատարանին առջև, երկու շաբաթ յետաձգուեր է։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԱՐԺԷՏԷՐՆԵՐ (Եգիպտոսի արժեթղթերէն ունեցող բնիկներ), սեփականատիրական հզօր խմբակ մը ձևացուցած, փաստաբան մը կարգեցին, իրենց ներկայացուցիչն ըլլալու համար Հանրային Պարտուց Վարչութեան դատին մէջ։ Մինչ ֆրանսական խմբակն այն Վարչութեան 500 հազար ոսկիի խնդրոյն մէջ տուած որոշումը կը հարուածէ դատարանին առջև, եգիպտական սոյն բնիկ խմբակ պիտի պաշտպանէ Վարչութեան որոշումն, և պիտի մերժէ ֆրանսացի սեփականատիրական խմբակին դատը։

ՄԱԹԱՊԷԼԷՆԵՐՈՒՆ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ

Մաթապէլէններուն գործը քանի կ'երթայ կը ծանրանայ։ Անգլ.-Աֆրիկեան Ընկերութեան վարիչներէն Լորտ Ջիֆֆորտի եղբայր Պ. Մօրիս Ջիֆֆորտ, որ գունդ մը կազմած Մաթապէլէններուն վրայ գացած էր, յարձակում կրեց անոնցմէ, և ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Բժիշկներ ղրկուեցան զինք և ընկերները դարմանելու։ Պուլուվայօ եկած բժիշկներ որք ականատես եղած են ներսերը գտնուող Անգլիացւոց ջարդին։ Պուլուվայօ հանդարտ է, բայց ամեն գործ դադրած է, և ամեն ոք քաղաքին պաշտպանութեան միջոցներուն հետ միայն կը զբաղի։

ՀՕՀԷՆԼՕՀԷ ԻՇԽԱՆ բոլորովին ընտանեկան գործով գացած ըլլալը չէ Փարիզ, որովհետև հեռագիրն արդէն ծանոյց իր տեսակցութիւնը Պ. Պուրժուայի հետ։ Փարիզեան մամուլին մէկ մասն, իրաւունք տալով Մերսիէին, կը շարունակէ խստիւ քննադատել Պ. Պուրժուայի արտաքին քաղաքականութիւնը։ Հօհէնլօհէ իշխան Փարիզէ Վիեննա գնաց, ուր ներկայ պիտի ըլլայ Գերմանիոյ և Աւստրիոյ կայսերաց այս շաբթու տեղի ունենալիք տեսակցութեան։

ՖՐԱՆՍԱ.—Ծերակոյտը նոր հարուած մը կը պատրաստէ Պ. Պուրժուայի դահլիճին դէմ։ Ծերակուտական մ'ըսաւ Պ. Իվ Կիյոյի, տաղանդաւոր խմբագրապետին Սիէքլ լրագրին, թէ ամսոյ 9/21ին, կամ առ առաւելն 10/22ին, Ծերակոյտը պիտի մերժէ Մատակասքարի համար Պ. Պուրժուայի դահլիճին խնդրած վարկը՝ ժամանակ կայ նոր Վարչութիւն մը կազմելու մինչև 18/30 ապրիլ, երբ կառավարութիւնը պէտք պիտի ունենայ խնդրուած վարկին, և նոր Վարչութեան մը՝ Ծերակոյտը դրեթէ անվէճ և առանց մեծամասնութեան պիտի տայ խնդրուած վարկն։ Ընկերվարականք և ծայրայեղ արմատականք կ'ուզեն որ Երեսփ. Ժողովը լուծուի, և կ'ըսեն որ եթէ Ծերակոյտը շարունակէ իւր հակառակութիւն Պ. Պուրժուայի դահլիճին դէմ, Երեսփոխանութեան լուծումն անհրաժեշտ պէտք պիտի ըլլայ։ Բայց Ծերակոյտի ատենապետ Պ. Լուպէ իմացուցեր է Նախագահ Պ. Ֆէլիքս Ֆօռի թէ Ծերակոյտն ո՛չ մէկ պարագայի մէջ հաւանութիւն պիտի տայ Երեսփոխանութեան լուծման ցորչափ Պ. Պուրժուա իշխանութեան վրայ մնայ։ Յայտնի է թէ առանց Ծերակոյտի հաւանութեան Երեսփոխանութիւնը չի կրնար լուծուիլ և նոր Երեսփոխանութիւն մը կազմուիլ։

* * *

Ֆրանսայի նկատմամբ աւելի կարևոր լուր մը սա՛ է թէ Փեթերսպուրկէ ազդարարութիւն եկեր է Փարիզ թէ «Ֆրանսայի մէջ տիրող այս ներքին գժտութիւնները անհաճոյ տպաւորութիւն ըրած է Ռուս կառավարութեան վրայ, որ կը նկատէ թէ հիմա ժամանակը չէ անանկ ներքին վէճեր յարուցանելով զբաղեցնելու Ֆրանսան։» Ա՛լ այս հրամանին վրայ որ կուգայ Ֆրանսայի պաշտպան և զինակից Տէրութենէն, չի կարծուիր որ արդի դահլիճը շարունակէ մնալ իշխանութեան վրայ և ներքին վէճն աւելի ևս արծարծել։ Ահա՛ այս փափուկ կացութեան վրայ Պ. Ֆէլիքս Ֆօռ երկար բարակ խորհրդակցութիւններ ունեցաւ Ծերակոյտի և Երեսփ. Ժողովոյ ատենապետներուն հետ։

Ի ՆԻՍ.—Ջաւնլին Դէյ. օրուան թղթակցէն կը հեռագրուի Նիսէ.—Օդն այսօր պայծառ և տաք էր։ Պելժիոյ թագաւորն և իւր դուստր Քլեմանթին իշխանուհին միջօրէէն մէկ ժամ առաջ այցելեցին Սիմիէզ պանդոկն, և տեսակցեցան Վիքթորիա թագուհւոյն հետ։ Յետոյ, Ն. Վեհափառութեան և անոր այրիացեալ աղջկան Պէաթրիս իշխանուհւոյն հետ կառքով պտոյտ ըրին։ Վիքթորիա թագուհւոյն հետ ճաշեցին Պուլկարիոյ իշխանուհին Մարի Լուիզ և Սաքս Քոպուրկի այրի դքսուհին։ Միջօրէէն ետքը, թագուհին ընդունեց զԼորտ Սալզպըրի և անոր կինն։ Երեկոյին իւր աղջկան հետ դարձեալ պտոյտի ելաւ։

ՈԼԻՄՊԵԱՆ ԽԱՂԵՐՈՒՆ Յունաստանի մէջ վերսկսման առթիւ, Փարիզեան թերթ մը կը պարծենայ իւր ընթերցողներուն թէ «ինչպէս ամեն վսեմ, բարձր և նուիրական գաղափարներ ու խանդեր, անանկ ալ Ոլիմպեան խաղերուն վերսկսման գեղեցիկ գաղափարը Ֆրանսայի կողմէ արտայայտուած և պաշտպանուած էր։»—Խնդիր է թէ ինչպիսի «վսեմ, բարձր և նուիրական գաղափարներ և խանդեր» Ֆրանսայի կողմէ արտայայտուեր և պաշտպանուեր են։ Բայց Ոլիմպեան խաղերուն վերահաստատումն անգլիական խորհուրդ մ'էր, որ գործադրուեցաւ Հելլէնի մը բարերարութեամբ։ Ոլիմպեան խաղերն, ամենուրեք ջնջուելէն կամ խափանուելէն ետքն, Անգլիոյ մէջ կանգուն, շարժուն և վառվռուն կը պահուէին։ Ըմբշական մարզանքներ և խաղեր ամեն երկրէ աւելի և ամեն ժամանակ Անգլիոյ մէջ յարգի եղան ու մնացին։ Ֆրանսացիք, տեսնելով որ իրենց դպրոցական երիտասարդութիւնն և նոր սերունդն իւր ամբողջութեամբ կը խամրի կը փճանայ վէպերու ընթերցումով, շուայտութեամբ ու շաղակրատութեամբ, վերջապէս այն մարզանքներն ու խաղերն Անգլիայէն փոխ առնելու որոշում տուին։ Այս ողջամիտ պարապմունքներուն անգլիական կաղապարի վրայէն ընդօրինակման շնորհիւ, ֆրանսական նոր սերունդին ֆիզիքական բարւոքման յոյսեր կ'արտայայտուին։ Հելլէնք ևս իրենց նախահօրց սիրական զբօսանքներն ամենէն աւելի Անգլիոյ մէջ պահուած տեսնելով, անկէ ընդօրինակեցին, և Սդատիոնի մրցմանց կազմակերպիչն եղաւ Հելլէն երիտասարդ մը որ յՕքսֆորտ Գոլլէժի կրթարանին մէջ կրթուած էր, և հոն շատ լաւ վարժուած էր դպրոցական և ըմբշական խաղերուն։

ՕՔՍՖՈՐՏԻ Համալսարանին ուսանողք այս տարուան Նաւարշաւին մէջ Քեմպրիճի Համալսարանին ուսանողաց վրայ յաղթանակ տարած ըլլալով, Վիլհէլմ կայսր հեռագիր մը խնդակցեր է Բրոֆ. Մաքս Միւլլէրի՝ իւր պատկանած Համալսարանին կորովի ուսանողներուն այս յաջողութեան առթիւ։

Ի ՊԵՐԼԻՆ օրուան դէպքն է մահն Արքունեաց Արարողապետ Պարոն ֆոն Շրատէրի, որոյ վիրաւորումը ծանուցեր էինք Արքունեաց նախկին պաշտօնատար Պ. ֆոն Քոցէի հետ իւր մենամարտին առթիւ։

ՌՈՒՍՔ Ի ՀԱԲԷՇԱՍՏԱՆ.— Կարմիր Խաչի կէս զինուորական և կէս-առողջապահական պատուիրակութիւնն, որ Հաբէշստան կ'երթայ, Օտեսայէ ճամբայ ելաւ այս շաբաթ օր։ Կը բաղկանայ ութսուն հոգիէ։ Աղեքսանդրիոյ մէջ այս անձինք ռուսական շոգենաւէն պիտի անցնին Օպոք գացող ֆրանսական շոգենաւը։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՎԵՀԱՊԵՏԱՑ

ՎԵՆԵՏԻԿ, 11 Ապր.— Վիլհէլմ կայսրն ու կայսրուհին միջօրէէն ետքը ժամ 3.20ին Վենետիկ եկան։ Ումպերթօ թագաւոր, Մարկարիտա թագուհին, գահաժառանգ Նափոլիի իշխան և նախարարք ընդ առաջ գացին Հօհենցոլլէրն արքայանաւուն։ Կայսրը թագաւորին հետ, կայսրուհին թագուհւոյն հետ քանիցս պագուեցան սիրալիր կերպով։ Թագաւորն ու թագուհին երեք-քառորդ ժամ մնացին արքայանաւուն մէջ, և ապա դարձան Վենետիկի պալատը։ Կայսրն ու կայսրուհին այս իրիկուն արքայական պալատան մէջ ճաշեցին արքայական գերդաստանին հետ։ Յետոյ Սրբոյն Մարկոսի պալատը գացին՝ ի պատիւ իրենց եղած լուսավառութիւնն ու ջահերթութիւնը տեսնելու համար։ Արքունեաց ճաշին ժամանակ, ամբոխը մեծ ցոյցեր ըրաւ։ Կայսրն ու Կայսրուհին, Թագաւորն ու Թագուհին պատուհան ելան՝ շնորհակալութիւն յայտնելու համար բազմութեան։ Կայսրն ու կայսրուհին ապա դարձան Հօհենցոլլէրն։ Սրբոյն Մարկոսի հրապարակին վրայ եղած ջահերթութիւնը շքեղ էր։ Շատ ծափահարեցան իտալական և գերմանական ազգային երգերը։

ՎԵՆԵՏԻԿ, 12 Ապրիլ.—Թագաւորը կայսեր ներկայացուց Վենետիկի գաւառին ծերակուտականներն ու երեսփոխաններն, որք ուղերձ մը մատուցին՝ ըսելով թէ կայսերական այցը կը նկատեն Գերմանիոյ կողմէ ողջոյն մը իտալացի ժողովրդեան, որոյ փոխարէն իրենք ալ իտալացի ժողովրդեան կողմէ ողջոյն կը ղրկեն գերման ժողովրդեան։ Արքայական պալատան ճաշին 62 հոգի մասնակցեցան։ Յորդ անձրեւ մ'ընդհատեց Սրբոյն Մարկոսի հրապարակին վրայ կազմուած ջահերթութիւնը։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 13 ապրիլ.— Պ. Պուրժուա այսօր երկար խորհրդակցութիւն մ'ունեցաւ ռուս դեսպանին հետ։

—Պ. Ֆէլիքս Ֆօռ ընդունեց զՊ. Բաղրիմոնթ, Բեքինի ֆրանսական դեսպանը։

—Օդէօյլի ձիարշաւին մէջ եղած հականախարարական ցոյցին առթիւ Ձիարշաւի Ակումբին նախագահ Սականի իշխանն և խմբագիր Պ. Ապել Էրմանի մենամարտը տեղի ունեցաւ։ Չորս գնդակ արձակուեցաւ, ու մարդ չվիրաւորուեցաւ։

ՎԻԵՆՆԱ, 13.— Վիլհէլմ կայսրը վաղը հոս կուգայ (այսօր)։

ՄԱՐՍԻԼԻԱ.— Տեղւոյս հարուստ յոյն վաճառական մը շոգենաւ մը դրաւ Թրիքուբիսի ընտանեաց տրամադրութեան ներքեւ, անոր զմռսեալ մարմինն Աթէնք փոխադրելու համար։

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Կրօնական Ժողովն երէկ ի նիստ գումարուեցաւ ի Պատրիարքարան՝ Նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր՝ և զբաղեցաւ իր օրակարգը կազմող խնդիրներով։

Քաղիս Քարոզիչ Գեր. Տ. Ներսէս Ծ. վարդապետ Խարախանեան հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել վաղը, չորեքշաբթի առաւօտ, ի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ Բերայի, մասնաւորապէս կանանց համար։

Վ. Ատենապետ — Վ. Ատենադպիր
Գ. ՆԱՂՈՒՊԵԱՆ — Ե. Գ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Կը խնդրուի մեզմէ ծանուցանել թէ վաղը, չորեքշաբթի, Գումգափուի դուրսի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ քարոզիչ Արժ. Տ. Յովսէփ Ծ. վարդապետ Այվազեան հանդերձեալ է կանանց համար յատկապէս Ս. Պատարագ մատուցանել և քարոզ խօսիլ։

Ի ՆՊԱՍՏ
ԳԱՒԱՌԱՑԻ ԱՂՔԱՏ ՈՒՍԱՆՈՂԱՑ

122 հատոր հայերէն և ֆրանսերէն գործածուած դասագիրքեր ղրկուած են Իւսկիւտարէն ձեռամբ Միհրան էֆ. Արամեանի, հետեւեալներուն կողմէ.

Մէզպուրեան վարժարանի սանուհիներէն՝ Օր. Զարուհի Գ. Մելիտոսեան, Օր. Զապէլ Արզուեան, Օր. Հիւսիկեա Եաղճեան։ Պէրպէրեան վարժարանի աշակերտներէն՝ Պ. Մեսրոպ Տ. Տօնէլեան։ Ս. Խ. վարժարանի աշակերտներէն Պ. Ներշապուհ Յարութիւնեան։ Գեղարուեստական վարժարանի բարձրագոյն կարգի աշակերտներէն՝ Ա. էֆ. Պօբբայեան։ Ս. Խ. վարժարանի պաշտօնեաներէն՝ Ս. էֆ. Գումբասեան, Ի. էֆ. Սարանտարեան, Գ. էֆ. Պասմաճեան։ Հայտար-Փաշայի երկաթուղւոյ կայարանի իտալացի երկու հաշուակալներէն՝ Պ. Մօռէթթի և Պ. Ճուլմի։ Ս. Խ. վարժարանի աշակերտներէն՝ Պ. Ռէժօն Լեվէնտեան։

Ձեռամբ Բժշկավաճառ Պ. Կարապետ Պօղոսեանի Օր. Ազնիւ Ա. Հայկազնեան՝ 1 օրինակ քերականութիւն Պարագաշեան, 4 օրինակ թուաբանութիւն Պօյաճեան և 10 քերական։

Գաւառացի ընկերոջ մը 10 ղրշ. ղրկած է Խմբագրութեանս, ինչպէս նաեւ եղբայր Յովսէփեան 20 ղրուշ, գրքերու փոխադրութեան ծախքին համար։

ՆԷՆԻ-ԳԱԲՈՒԷՆ ԳԱՆԳԱՏ

Նէնի-Գաբուէն հետեւեալը կը հաղորդեն մեզ.

«Թաղիս առժամեայ Թաղ. Խորհուրդը որ իւր շրջանը աւարտած է և շատոնց ի վեր մեծամասնութիւնը կորուսած, իր հաշիւ երկու կամ երեք անդամներով՝ փոխանակ ըստ օրինի հրաժարելու՝ այլ և այլ գործերու կը ձեռնարկէ առանց կանխաւ հրաման առնելու Ազգ. Պատրիարքարանէն։ Հարկ է յիշեցունել թէ առանց մեծամասնութիւն ունենալու, և միանգամայն առանց թաղեցւոց կարծիքը առնելու, չեն կրնար ո՛և է գործի մը ձեռնարկել։

«Արդ սոյն եթէ շարունակեն չհրաժարիլ թաղեցւոց կողմէ հարիւրի չափ ստորագրութեամբ հանրագիր մը պատրաստուած է որ Ս. Պատրիարք Հօր պիտի մատուցուի։»

Այս առաւօտ լուր կը տրուի մեզ թէ հանրագիրը մատուցուած է երէկ։

ՄԱԼԱԹԻՈՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ

Կը խնդրուի Մալաթիոյ Առաջնորդարանէն՝ ի Պոլիս Մարգարեան դրատան մէկը ցոյց տալ որուն յանձնուին Մալաթիոյ վիճակին դպրոցներուն համար ղրկուելիք գրքերը։

Կը խնդրուի նաև գրել նոյն դրատան թէ քաղաքին մէջ և շրջակայները քա՛նի դպրոցներ կան կայուն, իւրաքանչիւրը որչափ աշակերտ ունի, քա՛նի կը կարդան, քա՛նի վարժապետներ ունին, և այլն։

Ներքին լուրեր

ՖԵՐՏԻՆԱՆՏ ԻՇԽԱՆԸ.—Պուլկարիոյ իշխանը, կիրակի առաւօտ, Բերայի Ս. Լուի եկեղեցին երթալով ներկայ գտնուեցաւ պատարագին և յետոյ ֆրանսական դեսպանատունը գնաց, ուրուն պարտէզին մէջ պահ մը տեսակցեցաւ դեսպան Պ. Քամպոնի հետ։

Իշխանը, կառք նստելու պահուն, ծաղկեվաճառ աղքատիկ տղէ մը ծաղիկ գնելով բաւական գումար մը տուաւ. նոյնպէս իր քարտուղարին միջոցաւ դրամ բաշխեց աղքատաց։

* * *

Նոյն օրը իշխանը ընդունեց Օսմ. Պանքային ընդհանուր տնօրէնի օգնական Պ. Կ. Օպուանօֆ այցելութիւնը։

* * *

Իշխանը հազար ֆրանք ղրկեց՝ բաշխուելու համար Անատօլուի երկաթուղեաց պաշտօնեաներուն։

* * *

Անտառաց, Հանքաց և Երկրագործութեան նախարար Սէլիմ Մէլհամէ էֆէնտի, շաբաթ օրը, այցելութեան գնաց իշխանին, սակայն Ն. Բարձրութիւն բացակայ ըլլալով իր այցետոմսը ձգեց։

* * *

Վեհ. Սուլթանին լուսանկարչապետ Աբտուլլահ Եղբարք, որք Գուրուչէշմէի պալատան, պարտէզին ու շրջակայից լուսանկարներն առած էին, երէկ ալ իշխանին, հիւրամեծարներուն ու հետևորդաց լուսանկարները հանեցին։

* * *

Իշխանը, որ այսօր կը մեկնի մայրաքաղաքէս, երէկ՝ կայս. Թիկնապահ Աճեմ Ալի փաշայի հետ՝ Բ. Դուռն երթալով իբրև հրաժեշտ իր այցետոմսը ձգեց Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ու բոլոր նախարարաց։ Յետոյ դեսպանատուններն գնաց և նոյնպէս իր այցետոմսը ձգեց։

* * *

Մանրանկարիչ Մինաս էֆէնտի, իշխանին կողմէ մասնաւորապէս հրաւիրուեցաւ։ Իշխանը, գովելով մանրանկարի մէջ ունեցած անոր ճարտարութիւնը, յանձնարարեց որ Պորիս իշխանի մէկ մանրանկարը պատրաստէ։

* * *

Ռուսական դեսպանատան քարտուղարներէն Պ. Ջիրնօֆ որ իշխանին հետևորդ կարգուած է, երէկ Օտեսա ուղևորեցաւ։

* * *

Ռուսական, հելլենական, սերպիական ու ռումէնական դեսպանք և Սեւ Լերան գործակատարն, երէկ, Գուրուչէշմէ երթալով տեսակցեցան իշխանին հետ։

Պարսկական դեսպանն ալ թէև իրիկուան կողմ գնաց, սակայն իշխանը բացակայ ըլլալով, իր այցետոմսը ձգեց։

* * *

Սուլթանիէ ու Իզմիր շոգենաւերն, որք այսօր իշխանը Օտեսա պիտի տանին, երէկ Թէրսանէէն դուրս ելան և մինչև Մարմարա երթալ ու փորձ մը կատարելէ յետոյ վերադարձան ու Օրթագիւղի առջև խարսխեցին։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց Նախարարութիւնը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, հեռագիր մը ուղղելով բոլոր նահանգներուն, ծանոյց որ պաշտօնները երկար ատեն բաց չմնան և միշտ հսկողութիւն կատարուի՝ քաղաքային ու ելմտական պաշտօնեից բաւականութեանն ու գործառնութեանցը վրայ։

ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԻ յանձնաժողովն երէկ ի նիստ գումարուեցաւ՝ նախագահութեամբ Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Վսեմ. Նախարարին՝ և խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսուչ Հասան Ֆեհմի փաշա, որ հիւանդ էր, ապաքինած ըլլալով, երէկ նախ կայս. պալատ գնաց և յետոյ իր պաշտօնատեղին։

ԱՅՏԸՆԻ կուսակալ Բարձր. Քեամիլ փաշա Իզմիրէն ճամբայ ելաւ՝ Այտընի ու Տէնիզլիի գաւառաց մէջ քննական պտոյտ մը կատարելու համար։

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ թագաւորութեան հաստատման հազարամեակի հանդէսին համար օսմանեան կառավարութեան կողմէ՝ ներկայ պիտի գտնուին Վիեննայի օսմանեան դեսպան Մահմուտ Նէտիմ պէյ և Բէշթի օսմանեան ընդհանուր հիւպատոս Լութֆի պէյ։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ Պարտուց վարչութեան նոր շէնքին արտաքին ու ներքին մասերուն լուսանկարներն առնուելով պիտի մատուցուին Վեհ. Սուլթանին։

Լուսանկարչապետ Աբտուլլահ եղբարք երէկ սկսան այդ լուսանկարներու պատրաստութեան։

ԴԱՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը պատրաստեց մայրաքաղաքիս ու գաւառաց՝ ելմտական 1301 տարւոյն յատուկ պատժական դատերու մէկ վիճակագրութիւնն, որ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին մատուցուեցաւ՝ տպագրութեանը համար արտօնութիւն տրուելու նպատակաւ։

ՔՕԼԵՐԱ.—Հինգշաբթի օրը Աղեքսանդրիոյ մէջ քօլերայէ երեք դէպքեր պատահեցան, որոց երկուքը մահացու։ Ուրբաթ օրը դէպք ու մահ չպատահեցաւ։

Պ. ՊԷՐԺԷ, անդամ Հանրային Պարտուց վարչական ժողովին, երէկ Փարիզ ուղևորեցաւ։ Պ. Պէրժէ հինգ շաբաթէն յետոյ իր կնոջը հետ մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։

ԱԼԼԻԱՆՍ ՖՐԱՆՍԷԶԻ ի նպաստ, անցեալ շաբաթ իրիկուն, տրուած պարահանդէսին ներկայ գտնուեցան դեսպանք և բարձր դասու ընտանիքներ։ Զուտ հասոյթը չորս հարիւր ոսկի եղաւ։

Վեհ. Սուլթանը դրամական պարգև մը շնորհեց։ Պուլկարիոյ իշխանը երեք հարիւր ֆրանք նուիրեց։ Մայրաքաղաքիս բոլոր պանքերն ալ տասնական ոսկի տուին։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութեան բարձրագոյն ժողովը նկատողութեան առաւ Պէհճէթին պէյի ծրագիրն, որով արտօնութիւն խնդրած էր մայրաքաղաքիս մէջ արեւելեան լեզուաց համալսարան մը հաստատելու համար։ Խնդրարկուն երէկ նոյն ժողովին հրաւիրուելով այդ ծրագրին վրայ իրմէ բացատրութիւններ առնուեցան։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ կրթական տնօրէն անուանուեցաւ տեղւոյն երկրորդական վարժարանին տնօրէն Ապտիւլքերիմ էֆէնտի։

Ատանայի կրթական տնօրէն անուանուեցաւ Էրզրումի կրթական տնօրէն Վէհպի էֆէնտի։

ՊԱՊԱԿԱՆ նուիրակ Տ. Պօնէթթի երէկ իրիկուն Էտիրնէ գնաց։

ՊԷՐՈՒԹԷՆ կը գրեն թէ կըռէ Սողած, ի մօտոյ անգլիական երեք մարտանաւեր նոյն նաւահանգիստը պիտի ժամանեն։

ՆՈՐ ԼՐԱԳԻՐ.—Իզմիրի մէջ կիսամսեայ թերթ մը հրատարակելու համար արտօնութիւն խնդրած է Ֆահրի պէյ։ Այդ թերթ, որուն մէկ կողմը թուրքերէն պիտի ըլլայ և միւս կողմը ֆրանսերէն, դրամաթուղթերու յատուկ լուրեր ու ծանուցումներ պիտի հրատարակէ։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ դեսպանին կողմէ անցեալ գիշեր տրուած սեղանին ներկայ գտնուեցան անգլիական ու ռուսական դեսպանք՝ ընտանեօք, Պ. Պէրժէ և այլք։ Սեղանէն յետոյ Տիկին Բանսա ընդունելութիւն մը կատարեց։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ դաշնագրերու յանձնաժողովին անդամ կարգուեցան Անտառաց, Հանքաց ու Երկրագործութեան նախարար Սէլիմ Մէլհամէ էֆէնտի, Մաքսային վերատեսչութեան խորհրդական Պերթրամ էֆէնտի և Բ. Դրան օտար թղթակցութեանց քարտուղար Նուրի պէյ։

Պ. ՌՈՒՆԹԷԼ, Էտիրնէի աւստրիական փոխ-հիւպատոսը միևնոյն պաշտօնով Բրինտիզի փոխադրուեցաւ և իրեն յաջորդեց Պ. Բօկաչէր որ հոն կը սպասուի։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Կայս. Դիտարանը տեղեկութիւն ստացաւ թէ մարտ 30ին Եանեայի նահանգին Քիմարա անուն տեղը երկրաշարժի երկու ցնցումներ զգացուեր են, որոց մին բաւական զօրաւոր։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԲԺԻՇԿՆԵՐ.—Զինուորական բժշկական վարժարանի շրջանաւարտք իրենց վկայականն առնելէ յետոյ, մինչև հիմա, Հայտար Փաշայի հիւանդանոցին մէջ երկու տարի կը պաշտօնավարէին։ Կայս. կառավարութիւնը նկատելով որ զօրաբանակաց թուոյն աւելնալովը զինուորական բժիշկներու թիւն անբաւական է, որոշեց որ յետայսորիկ զինուորական բժշկական վարժարանի շրջանաւարտք, երբ իրենց վկայականը ստանան, վիճակաւ՝ զրկուին զօրաբանակաց կեդրոններն և հոն կեդրոնական հիւանդանոցներու մէջ տարի մը ծառայելէ յետոյ վաշտերու մէջ պաշտօնի կոչուին։

Պ. ՆԵԼԻԴՈՎ, Իզմիրի ռուսական ընդհանուր հիւպատոսը, արձակուրդով Ռուսիա ուղևորեցաւ։ Իր բացակայութեանը միջոցին հիւպատոսարանին գործերը պիտի վարէ Կ. Պոլսոյ դեսպանատան պաշտօնեաներէն Պ. Բասիլ։

ԲԵՐԱՅԻ Յունաց աղջկանց բարձրագոյն վարժարանին մրցանակաբաշխութիւնը, այս կիրակի օր, տեղի ունեցաւ՝ ի ներկայութեան Տ. Անթիմոս Պատրիարքին, Սինոդականաց, ռուսական ու հելլենական դեսպանատանց պաշտօնէից և յոյն երեւելեաց։

Հոգաբարձութիւնը իր տեղեկագիրը կարդաց, ուրով ի միջի այլոց ծանոյց թէ վախճանեալ Սթեֆանաքի Զաֆիրօբուլօի ու վախճանեալ Եօրկաքի Զարիֆի կնոջ կողմէ նուիրուած յիսուն հազարականէն հարիւր հազար ֆրանքով և վախճանեալ Նիքօլաքի Զարիֆիի կնոջը կողմէ նուիրուած տասը հազար ֆրանքով՝ ընդամէնը 110,000 ֆր.՝ պահեստի դրամագլուխ մը պիտի կազմուի։

Սեղանաւոր Պ. Բասիլ Սթեֆանովիչ հարիւր յիսուն ոսկինոց կերպասներ ալ նուիրեց ձեռագործի համար։

Տ. Անթիմոս Պատրիարքը յայտարարեց թէ տարեկան երեք հարիւր ֆրանքի մրցանակ մը յատկացուցած է՝ տրուելու այն աշակերտուհւոյն, որ կարենայ ամենակատարեալ կերպով նկարագրել կնոջ մը պարտականութիւնները։

Հերաքլի նախորդ Մետրապոլիտ Տ. Ինոքենտիոս ալ յանձն առաւ տարեկան 100 ֆրանք յատկացնել՝ տրուելու համար այն աշակերտուհւոյն, որ կարենայ ամենէն աւելի ճարտարութեամբ եկեղեցական զգեստներ պատրաստել։

Ռուս կղերական մ'ալ հարիւր երեսուն հօթը ֆրանսական ոսկի ղրկեց Տ. Անթիմոս Պատրիարքին՝ ի նպաստ նոյն վարժարանին։

ՀՆՈՒԹԻՒՆՔ.— Պաղտատէն գտնուած հնութիւններ, որք Ասորեստանէն կը վերաբերին, տասը սնտուկներու մէջ դրուած մայրաքաղաքս բերուեցան։

ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ տուրքերուն համար Ելմտական Նախարարութիւնն որոշեց որ գանձուին՝ ըստ տրամադրութեան տասանորդի տուրքի կանոնագրոյն, և իր այս որոշումը ծանոյց Բ. Դրան։

ՊԻԹԼԻՍԻ Ախլաթ գաւառակին գայմագամ Օսման Նաֆըզ էֆէնտի մեռեր է։

ԱԼՔՈԼ.— Մաքսային վերատեսչութեան կողմէ պատրաստուած վիճակագրութենէ մը կերեւի թէ հիմնական 1300, 1303 և 1305 տարիներուն՝ օտար երկիրներէ բերուած ալքոլներու քանակութիւնն աստիճանաբար աւելցած է։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ.—Իզմիր-Այտընի երկաթուղւոյն Մարտ 23ին աւարտող շաբթուան հասոյթն եղաւ 3,977 անգլիական ոսկի. անցեալ տարի նոյն միջոցին 3,988 ոսկի էր։

—Իզմիր-Գասապայի երկաթուղւոյն Մարտ 23ին աւարտող շաբթուան հասոյթն եղաւ 1,670 ոսկի։ Տարւոյս սկիզբէն ի վեր ընդհանուր հասոյթն է 23,401 ոսկի։

Պ. ԱԼՖՈՒԷՏ ՔԷՕՆ, Իզմիրի ռումանական հիւպատոսը, արձակուրդով Եւրոպա ուղեւորեցաւ։ Իր բացակայութեանը միջոցին հիւպատոսարանի գործերը պիտի վարէ առաջին թարգման Պ. Ժօզէֆ Տէնօթօվիչ։

ՍՊՈՒՆԳԻ ՈՐՍՈՐԴՈՒԹԻՒՆ.— Կայս. կառավարութիւնը, ըստ խնդրանաց Հանրային Պարտուց վարչութեան, արգիլեց սպունգի որսորդութիւնը Մարտ, Ապրիլ և Մայիս ամիսներուն մէջ։

ՊԷՅՔՕԶԻ առջեւ խրած անգլիական Ինչէմըր շոգենաւն ազատուեցաւ։

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ.— Միթիլլէնէն կը գրեն թէ Ռէժիի պէտերը նաւ մը բռներ են, որուն մէջ 2,000 քիլօ ծխախոտ կար և երկու ծրար թէնպէքի։ Այդ նաւ Այվալըքէն կուգար։ Մաքսանենգերը յաջողեր են փախչիլ։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ տեղւոյն վաճառականներէն Ջուբցերլեցի Պ. Ժան Ռիւէկի մարմինը ծովուն վրայ գտնուեր է՝ գէմքին վրայ ծանր վէրքերով։ Այդ անձ մէկ քանի տարի առաջ շատ մը ստակ կորսնցուցած ըլլալով ստէպ անձնասպանութեան փորձեր ըրած էր։ Այժմ յայտնի չէ թէ իր կենաց վերջ տուա՞ծ թէ ոճրի մը զոհ գացած է։

ԴՐԱՄԱՆԵՆԳ ՄԸ.— Ոստիկանութեան պաշտօնեայք, Սիրքէճիի կողմը, Թօքալ Էվթատի անուն հելլենացի մը ձերբակալեցին, որ չորս տարի առաջ իբրեւ դրամանենգ տասներկու տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած և դատարանէն բանտ տարուելու պահուն յաջողած էր փախչիլ։ Էվթատիի հետ Եանի անուն մարդ մ'ալ ձերբակալուեցաւ և վրայէն կեղծ դրամներ գտնուեցան։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ. — Կիրակի օրն ի Խասգիւղ, գինետան մը մէջ, կօշկակար Յակոբ իր վարպետը՝ Յովակիմը դաշոյնով վիրաւորեց. Յակոբ ձերբակալուեցաւ, իսկ Յովակիմ, որ ծանր վիճակի մէջ էր հիւանդանոց տարուեցաւ։

—Մախսուսէի Շահին շոգենաւը, երէկ ժամը 3ին Գալամըշի մօտ ձկնորսի նաւակ մը ընկղմեց. մէջը գտնուողներն ամէնքն ալ ազատուեցան։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Պալաի աստիճան տրուեցաւ Պետական Խորհրդոյ անդամներէն Խալէթ պէյի։

Սանիյէ Միւթէմայիզի աստիճան՝ Էրզրումի կուսակալի օգնական Սէլիմ էֆէնտիի։

Առաջին կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Զինուորական Քննիչ Յանձնաժողովոյ անդամներէն Ֆերիգ Հասան Էտիպ փաշայի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Ծովային նախարարութեան Մէքթուպճի Խալիս պէյի և հաշուակալ Պէհճէտտին պէյի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Կիւմիւշ Սույու հիւանդանոցին առաջին բժիշկ Միրլիվա Էմին փաշայի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Էրզրումի կուսակալի օգնական Սէլիմ էֆէնտիի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան տպարանին պաշտօնեաներէն Պետրոս էֆէնտիի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Հետեւեալ Պաշտօնական Զեկուցումները հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

«Երէկ իրիկուն, երկուշաբթի, Եըլտըզի կայս. պալատան մէջ հացկերոյթ մը տրուեցաւ՝ ի պատիւ Պուլկարիոյ Բարձր. Ֆերտինանտ իշխանին։ Ներկայ գտնուեցան նաեւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ու Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարն ինչպէս նաեւ Վսեմ. Զէքի փաշա, պալատական պաշտօնատարք, իշխանին հետեւորդ՝ Պուլկարիոյ նախարարապետը, պատերազմական նախարարը, մայրաքաղաքիս գործակատարն և ուրիշ պուլկար կայսերական ծառաներ։»

—«Մարտ 31 Թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Վանայ, Խարբերդի, Սըվազի, Ատանայի, Էրզրումի, Հալէպի, Պրուսայի, Տիարպէքիրի, Տրապիզոնի, Էնկիւրիի, Մուսուլի և Պիթլիսի նահանգաց մէջ ալ շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

Տոքթ. Մ. Եազըճեան
ԳԱՏԸԳԻՒՂ, ՄԷՕՀԻՒՐՏԱՐ ՃԱՏՏԷՍԻ

Կը դարմանէ ամէն տեսակ ներքին եւ արտաքին հիւանդութիւնները։ Կը գտնուի ամէն օր իր բնակարանը. իսկ Երեքշաբթի եւ Ուրբաթ կէս օրէ վերջ Բերա Մաշալեանի էֆէնտիի դեղարանը. Հինգշաբթի օրերը կէս վերջ ձրի հիւանդ կ'ընդունի իր բնակարանը։ 505 6—13

ՊԱՐՏԻԶԱԿԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Հոկտեմբեր ամսոյն Պարտիզակի ազգային վարժարանին մէջ, նախագահութեամբ Նախկին տնօրէն՝ Կ. Վարդապետի՝ ուսուցչական ժողով մը կը գումարուի։ Այդ անդրանիկ գումարման մէջ քանի մը ուսուցիչներ կը խնդրեն որ դպրոցի ծրագիրը քննելով, անկէ վերցնեն, աշակերտին համար անօգուտ, անմարսելի աւելորդ դասերը. «Արտաքին եկեղեցական պատմութիւն, աղանդներու պատմութիւն» և այլն. գրաբարի դասընթացքն ալ երեք [illegible], թողլով միայն Ս. Գիրքը և եկեղեցական պատմութիւնը. ու աւելի խնամք տարուի շարադրութեան ու աշխարհաբարի դասերուն։

Այս օգտակար առաջարկը Վարդապետէն մերժուելով, ժողովը լուծուած կը հռչակուի. ասոր վրայ չորս ուսուցիչներ նոյն առաջարկներուն հետ կցելով ուրիշներ—ուսուցչական ժողովի վերահաստատումը, աղջկանց կողմի անօգուտ թերի ֆրանսերէնի վերցուիլը, ընդհանուր բարեկարգութիւն վարժարանին և այլն—կը ներկայացնեն հոգաբարձութեան և թաղական խորհուրդին։

Վարդապետը տեսնելով ժողովուրդին համամտութիւնը չորս ուսուցիչներու ձեռնարկին, լուր կը տարածէ թէ ատոնք «անկրօն, անհաւատ են», այս զրպարտութիւնը բնական է որ կը վրդովէ ռամիկներուն միտքը, որոնց կը կրծնի վարդապետը իր արբանեակներուն հետ։

Բողոքողները երբ կը տեսնեն որ քննութիւն չըլլար, սա իմաստով նամակ մը կը գրեն կրկին ժողովներուն. «Նկատելով որ վարժարանը խիստ անբարեկարգ վիճակի մէջ կը գտնուի, ստիպուած ենք մեր դասախօսութիւնները դադրեցնել, մինչեւ որ քննութիւններ ըլլան ու վարժարանը կանոնաւորուի»։ Անմիջապէս կրկին խորհուրդները գումարուելով՝ գիւղին աւագերէց Տ. Կարապետ Հօր նախագահութեամբ, չորս ուսուցիչները կը հրաւիրեն, և անոնց կը յայտարարեն թէ իրենք վարժարանը բարեկարգ կը նկատեն, հետեւաբար անբարեկարգ բաղդներուն բողոքագիր հրաժարականը ընդունելի է։

Աղաներուն այս անխոհեմ վարմունքը գիւղին տակնուվրայ ըլլալուն պատճառ եղաւ, վարդապետը՝ հակառակ իր արբանեակներուն ռամիկներէն ստորագրութիւն ժողվելուն՝ ստիպուեցաւ գիւղէն հեռանալ, ու բողոքողները պահանջեցին աղաներուն հրաժարականը։ Կատակերգութիւնը հոս կսկսի. աղաները կը յայտարարեն թէ իրենք գաւառին Ս. Առաջնորդէն ընտրուած են. ուստի անոր հրամանով միայն պաշտօնէ կը դադրին. հրապարակուած գիւղին մէջ, աղաները իրարու հետ միաբանած՝ կուզեն բողոքողներու ձայնը խեղդել, անոնց օգտակար լսարանը գոցել. բայց ի զուր։

Խնդիրը այս վիճակին մէջ կը ձգուի մինչեւ մարտ. վերջապէս ժողովուրդը կը ձանձրանայ, կը բարկանայ նոյն իսկ, ու կսկսի ամէն մէկ թաղ իր մէջ քուէարկութիւն կատարել՝ նոր հոգաբարձու թաղականի. հազիւ երեք թաղ կընտրուին — գիւղը ամբողջ վեց թաղի բաժնուած է — ահա աղաները հրապարակ կելլեն, ինչո՞ւ — նոր ընտրուածները իրենցմէ չեն եղեր. ուսումնասէրները ընտրական պայքար կը մղեն գիւղին կրթական յառաջդիմութեան համար. ու կը յաջողի, աղաները ազգային գործերէ հեռու թողուլ։ Ասոնք ամէնքը լաւ յաջողութիւններ են, բայց կ'արժէ վարդապետին ըրածները պարզել։

Հին հոգաբարձուներէն ոմանք՝ չափազանց կղերամիտ՝ վարդապետէն թելադրուած՝ առանց հոգաբարձութեան դիւանին գիտութեան, պաշտօնական կնիքը իւրացնելով Ս. Առաջնորդին կը գրեն թէ, բողոքողներէն երկուքը Ատա-Բազար պիտի երթան պաշտօն վարելու. հետեւաբար կը խնդրեն որ արգելք հանդիսանայ. ինչո՞ւ, հոս դարձեալ «կրօնի» դիմակին տակ գըծուած վրէժխնդրութիւնը կը ծածկուի, ու դժբաղդաբար Ս. Առաջնորդ Հայրը, առանց քննելու՝ եղած զրպարտութեանց հաւատալով, իր կնիքը հոգաբարձուներէ գացած թղթին տակ դնելով կաւելցնէ թէ, Պարտիզակէն երկու ուսուցիչներ պիտի գան եղեր, ատոնք «անկրօն» են եղեր. պէտք է զգուշանան։ Արեւելքի ընթերցողներուն կը թողունք ասոր վրայ խորհրդածելը։

Ս. Առաջնորդին նամակը չգացած, բողոքողներէն մին ուսուցիչ կը գրուի Ատաբազարի վարժարաններէն միոյն մէջ։ Վարդապետը այս դէպքէն բարկացած, իր հօգեւոր հօր հրամանով Ատաբազար կ'երթայ. սովորական զրպարտութիւնները կը շարունակէ ազդին անգին, ու չկրնար վրէժխնդրութիւնը գոհացնել։

Երբ գաւառին Գեր. Առաջնորդը Ատաբազար կ'այցելէ, ծանր յանդիմանութիւններ կը տեղայ իրմէ ընտրուած խնամակալներուն, քանի որ իր խօսքը մտիկ չեն ըրեր ու տակաւին ուսուցիչ դրեր են «անկրօն» մէկը։ Կ. Դ. Գ.

Պարտիզակ

ԻՐԱՒԱԲԱՆԱԿԱՆ

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ

Այս ժողովին թէ պահանջքին քննուած հաստատուած և թէ առնելիքնին վերապահութեամբ ընդունուած բոլոր պարտապահանջները կը մասնակցին, սակայն առանձնաշնորհեալ պարտապահանջները քօնքօրտաթօի ժողովին չեն կրնար մասնակցիլ, բայց եթէ ասոնք իրենց առանձնաշնորհումէն օգտուելու իրաւունքնին թողուն, այն ատեն կրնան ժողովին մասնակցիլ և ըստ 215 յօդուածին եթէ առանձնաշնորհեալ պարտապահանջները, քօնքօրտաթօի բանակցութեան մասնակցելով, կարծիք յայտնեն, իրենց առանձնաշնորհումին մէկդի թողուած կը նկատուին։

Այս հրաւէրին վրայ, որոշեալ օրը և ժամուն, որոշեալ տեղը, պարտապահանջները անձամբ կամ փոխանորդաբար (վէքիլէթէն), ժիւժ գօմիսէռին նախագահութեան տակ՝ կը ժողվուին. պէտք է որ այս ժողովին սնանկն ալ անձամբ ներկայ գտնուի, և մինչեւ որ օրինաւոր պատճառ մը չունենայ փոխանորդ չի կրնար ղրկել, բայց ինք անձամբ ներկայ գտնուելով հանդերձ, իր իրաւունքները պաշտպանելու համար, մէկտեղ փաստաբան մը կրնայ ունենալ։ Ժողովին մէջ նախ փոխանորդաբար ներկայ գտնուողներուն փոխանորդագիրը (վէքալէթնամէ) կը քննուի, և յետոյ սէնտիքներուն՝ սնանկութեան պատճառներուն և սնանկին ինչքին և պարտքին քանակութեանը նկատմամբ՝ պատրաստած րափօռը կը կարդացուի. այս րափօռին դէմ ներկայները կրնան դիտողութիւններ ընել։ Յետոյ պայմանագրութիւնը, ի նըպաստ սնանկին ըլլալուն համար, ժիւժ գօմիսէռը սնանկին կը հարցնէ թէ՝ քօնքօրտաթօի մասին առաջարկելիք ինչ պայմաններ ունի, ասոր վրայ սնանկը անձամբ կամ մէկտեղ բերած փաստաբանին միջոցաւ, իր առաջարկելիք պայմանները պաշտօնական լայիհան կը կարդայ, պարտապահանջներն ալ ասոր պատասխանելով, իրենց առաջարկները կը յայտնեն, յետոյ սնանկին լայիհան ժիւժ գօմիսէռին կը յանձնուի, անգամ մ'ալ ժիւժ գօմիսէռը զայն կարդալով, անոր նկատմամբ ունեցած կարծիքը կը յայտնէ, յետոյ ներկաներուն անունները կարդացուելով, քօնքօրտաթօն կնքուելու կամ չկնքուելու մասին ամէնուն զատ զատ կարծիքը կը հարցուի, ներկաներն ալ «այո» կամ «ոչ» պատասխանելով կարծիքնին կը յայտնեն. քօնքօրտաթօին կնքուին ուղղութիւնը ժիւժ գօմիսէռին հրաւէրին վրայ, սնանկին ներկայացուցած լայիհան կ'ստորագրեն, ասոր վրայ այս բոլոր գործողութիւնները և արդիւնքը գրի առնուելով րափօռ մը կը պատրաստուի և դատարանին ներկայացնելու համար ժիւժ գօմիսէռին կը յանձնուի։

2. Հիմակ ալ ըսենք թէ քօնքօրտաթօի պայմանագրութիւնը ինչպէս կը կնքուի։ Պայմանագրութիւն մը օրինաւոր ըլլալու համար, անոր մէջ շահ ունեցող բոլոր անձերուն կամքովը պէտք է կնքուի, քօնքօրտաթօն ալ պայմանագրութիւն մը ըլլալով, պէտք է որ բոլոր պարտապահանջները անոր կնքմանը միաձայն գտնուին, բայց օրէնքը կարգ մը նկատումներով այս մասին մեծամասնութիւնը բաւական համարած է, որովհետեւ եթէ միաձայնութիւն անհրաժեշտ ըլլար, սնանկին հետ քօնքօրտաթօ կնքել անկարելի կըլլար, վասնզի ամէն անգամ պարտապահանջներէն գոնէ մէկը թշնամութեամբ կամ ուրիշ առնելու համար և վերջապէս ուրիշ պատճառներով պիտի հակառակէր։ Սակայն քօնքօրտաթօն մեծամասնութեամբ կնքելու համար պէտք է երկու տեսակ այսինքն թէ անձնական (էքսէրիյէթ շախսիյէ) թէ դրամական մեծամասնութիւն (էքսէրիյէթը մալիյէ) պէտք է գտնուի։ Անձնական մեծամասնութիւնը՝ պարտապահանջներուն կէսէն մէկ աւելիին՝ քօնքօրտաթօին կնքուիլը պահանջելով կը գոյանայ. զոր օրինակ, եթէ բոլոր պարտապահանջներուն թիւը 50 ըլլայ, պէտք է որ գոնէ 26ը միեւնոյն կարծիքը ունենան. դրամական մեծամասնութիւն գոյանալու համար ալ, անձնական մեծամասնութիւն կազմող պարտապահանջներուն առնելիքը, բոլոր պահանջներուն գումարին $^3/_4$ պէտք է ըլլայ, այսինքն եթէ սնանկին բոլոր պարտքը 1200 ոսկի է, այդ 26 հոգիին պահանջներուն գումարը՝ պէտք է գոնէ 900 ոսկի ըլլայ։ (¹)

Այս ժողովին բանակցութիւնը երեք արդիւնք կրնայ ունենալ, Ա. Բնաւ մեծամասնութիւն չգոյանայ, այս պարագային մէջ բնականաբար այլ եւս քօնքօրտաթօն չկրնար քակուիլ, որով պարտապահանջները՝ սնանկին ինչքը ծախելով մէջերնին բաժնելու համար կը միաբանին, Բ. Երկու տեսակ մեծամասնութիւնն ալ կը գոյանայ. աւելորդ է ըսել որ այն ատեն քօնքօրտաթօն կը քննուի և Գ. Անձնական կամ դրամական մեծամասնութենէն միայն մին կը գոյանայ, այս պարագային մէջ՝ քօնքօրտաթօն բոլորովին մերժուած չնկատուիր, այլ բանակցութիւնը յետաձգուելով, 8 օր վերջը կրկին անգամ կը հաւաքուին, և առանց առջի արդիւնքը ի նկատի առնելու, նորէն բանակցութեան կը սկսին։ Եթէ այս անգամ դարձեալ միայն մէկ մեծամասնութիւնը գոյանայ, այլ եւս քօնքօրտաթօն չկնքուիր, իսկ եթէ երկու տեսակ մեծամասնութիւնն ալ գոյանայ, բնականաբար քօնքօրտաթօն կը քննուի։

Քօնքօրտաթօի պայմանագրութիւնը օրինաւոր ըլլալու համար, պէտք է որ այն ժողովին մէջ ստորագրուած ըլլայ. այդ ժողովին մէջ որոշումը տրուելով, եթէ յետոյ ստորագրուի՝ չեղեալ կը նկատուի։

Սա պէտք է գիտնալ որ, քօնքօրտաթօի պայմանագրութիւնը, պարզ և անխոհեմութեամբ սնանկներուն նկատմամբ ըլլալով, խարդախութեամբ սնանկացողի մը հետ բնաւ քօնքօրտաթօ չկրնար կնքուիլ։

ՏԻՐԱՆ ԵՐԿԱՆԵԱՆ
Բարձր. կարգի ուսանող
Կայս. Իրաւ. Վարժ.ի

(Շարունակելի)

(¹) Այս մեծամասնութիւնը գոյանալու համար միայն ներկայներուն թիւը և միայն անոնց պահանջները ի նկատի պէտք չէ առնել, այլ սնանկին բոլոր պարտքը և պարտապահանջները ի նկատի առնուելու են, այդ ժողովին չեկողները քօնքօրտաթօին կնքուելուն հակառակած կը նկատուին։

ՏԱՂԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, արդի հայերէն լեզուին յատկացած ծանօթութեամբ չափական եւ շեշտական ոտանաւորներու վրայ։ Մ. Դասա[illegible] գին 3½ [illegible] կեդրոնատեղին Պ. [illegible] վաճառատունն։ 2—3

ՓԱՍՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

Տասներկու տարիէ ի վեր փաստաբան Մելիքեան Գարեգին էֆէնտիի գըրասենեակը՝ ամէն տեսակ դատերու վերաբերեալ գրաւոր գործերու մէջ ծառայած եմ և այդչափ տարիներու մէջ իմ ստացած բազմատեսակ փորձառութեանցս շնորհիւ՝ փաստաբանութեան մէջ գործնական կերպով յառաջանալու փափաքանօք՝ փաստաբանական գրասենեակ մը հաստատեցի ի Պոլիս Պահճէ-Գափու Րաշիտ Փաշա խան թիւ 8։

Այդ, կը ծանուցանեմ դատի տէրերուն թէ ամենայն ուղղամտութեամբ պիտի կատարեմ դատական ամէն տեսակ գրութեանց խմբագրութիւնները և յանձն պիտի առնեմ Հուգուգի, Առեւտրական ու Պատժական գործոց վերաբերեալ դատեր ինչպէս նաեւ դատերու և Շէրիի յատուկ գործառնութիւններ։ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Յ. ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ
509 2—10

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Ապրիլ 2/14 1896

Անուանական եւ Վճարեալ		Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիններ	
100		1881	Քնս. Սէրի A 1%	63	—
100			» » B	35	10
100			» » C	21	—
100			» » D գոցուած	22	25
400			բացուած	22	27
100			միջօրէ	23	19
100		1870	Րում. Եկթ. գոցուած	114	25
ֆր. 500			բացուած	114	50
			միջօրէ	113	50
Անվ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	—	—
22	11	1869	Քրէտի Ժէն. 69,	7	37
10	5	1872	Յօս. 69. տը Շ. Լ Վ.	4	07
140	140	1878	Լաւրիումի	54	—
500	300	1888	Անատոլուի (Բժթ. 5%)	695	—
500	500		Երկաթուղիք (Պըթ.)	315	—
20	8	1882	Թէօմպէկ (Բժթ. 5%)	8	30
500	500		(Պըթ.)	485	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	—	—
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէթ 5%	1	55
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովըն. Ընկ.	4	87 ½
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	385	—

ՓՈԽԱՆՑ (Քրիմ) ՏԻ ՎՐԱՅ	Ց.Ռ.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	6	— ½
1 ամսուան համար	8	—
1 օրուան համար	2	—
Պրիմ	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	60

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԻՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	— ¾
Փարիզ »	Ֆր.	23	77 ½
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիօր.	10	82 ½
Պերլին »	Մարք.	18	45

ՓՈԽԱՆՑ [illegible] ՎՐԱՅ			
8 օրուան համար 25 հատի	Ֆր.	3	25
1 ամսուան համար	»	8	—
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ			
Անգլ. ոսկի Ց. Ռ. 100 դրշ.ին		110	20
20 Ֆրանքնոց		87	31
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)		107	20
Քրիմքի		51	10
Րուպլ Թղթադրամ		8	55
Մէճիտիյէ		108	15
Մանր արծաթ		103	—
Ալթըլըք		98	—
Ռուսաց Կայսերական [illegible]		9	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 14 Ապրիլ			
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիք.	Ֆր.	—	—
» » C	»	21	40
D (Բացուած)	»	—	—
(Գոցուած)	»	20	77
Րումէլիի Երկաթուղի	»	115	62
Բրիորիթէ	»	454	—
Մաքսային Պարտաթուղթք	»	488	12
Օսմանիյէ	»	415	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ	»	367	50
Պանք Օթոման (անուանկն.)	»	575	62
Ռանթ Ֆրանսական 3%	»	101	25
» » 4½%	»	106	05
» Իտալական	»	81	10
Քրէտի Լիոնէ	»	763	—
Քրէտի Ֆոնսիէ	»	—	—
Քոնդուառ տ'էսքոնդ	»	—	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ	»	—	—
Եգիպտական Միացեալ	»	520	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	185
[illegible] 14 Ապրիլ			
Րումէլիի Երկաթուղի	Ֆրանքէն	57	65
Օսմ. Ռէժի	»	175	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես		120	80
» Փարիզի »		—	—
ԼՈՆՏՈՆ 14 Ապրիլ			
Քոնսոլիտ Օսմանեան A	Ս. Ռ.	63	75
» » B	»	35	25
» » C	»	21	12
D (Բացուած)	»	—	—
(Գոցուած)	»	20	68
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% Երշխուբեալ		—	—
» » 1894 3½% Եգպ. Հրկ.ով		—	—
Պանք Օթոման (վճարեալ)	»	13	—
Այտընի Երկաթուղի	»	12	—
Միացեալ Եգիպտական	»	103	25
Առանձնաշնորհեալ »	»	—	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ	»	110	62
Պուլկար. Փոխառ.	»	—	—
» » Նոր 6%	»	98	—
Ռանթ Հելլենական 5% 1881	»	31	50
» » 5% 1884	»	31	50
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	350
ՊԵՐԼԻՆ 14 Ապրիլ			
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի	Մարք	—	—
Րումէլիի Երկաթուղի	»	111	50
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրթղթ.	»	—	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	400
» Փարիզի » 3 ամիս		—	—
[illegible]		—	—

ՇԱՆԹԱՐԳԵԼ
ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ
եւ ուրիշ ամեն տեսակ ելեքտրական գործիք
ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ
Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն

1890ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ
Մ. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՅԱՆՁՆԱՌՈՒ—ԵԼԵՔՏՐԱԳԷՏՔ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉՔ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
12 եւ 19, [illegible] խան, 14 եւ 19
Քիւրէքճիլէր — Կալաթա

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւը դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, ոսկէ, [illegible], եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։ «Մկուրիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ Ծմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար [illegible] միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը ճիշտ Զպուբճեանց դէմն)։
Գատրգիւղի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Նոր բացուած [illegible] փողոց ամէն օր։

Յ. Գ. Հաւասարելու համար Եւրոպայի եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ժամերը կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։ 419

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ

Իրական լիքիտասիոն մէկ ամսուան, կերպասներու մեծ մթերքի մը՝ կահերու, օթոցներու և փարագոյրներու համար, ինչպէս նաեւ ոսկեզօծ հայլիներու և քանսոլներու։

Կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան թէ «ԱԼԱ ՌԸՆԷՍԱՆՍ» կահերու վաճառատունը ծախու կը հանէ մեծ մթերք մը բուրդէ ու մետաքսէ կերպասներու կրկին լայնքով՝ կանգունը 10 ղրուշէն սկսեալ, հայլիներ 50 ղրուշէն սկսեալ և ոսկեզօծ ժանսոլներ ամենէն չափաւոր գիներով։

Անոնցմէ որ կուզեն օգուտ քաղել այս բացառիկ առիթէն, կը խնդրուի որ այս ցելէն իմ վաճառատունս ինչպէս նաեւ իմ ընդարձակ մթերանոցներս, հասկնալու համար այս ապրանաց գիներուն մեծ զեղչը և չափաւոր գիները սրահի, ննջասենեակի, սեղանատան և այլ կահերու։

Լիքիտասիոնը պիտի տեւէ յառաջիկայ Մարտ 21էն մինչեւ 21 Ապրիլ 1896։

Ա. ԼԱ ՌԸՆԷՍԱՆՍ
Վաճառատուն Լէոն Ռօզանթալ, Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 288։
487 16—16

ԱԶԴ

Փափկաճաշակ ծխողները ճշմարիտ JOB ծուղի սիկառի թուղթը դիւրաւ կ'որոշեն իր կողերէն, բայց միմիայն սիկառը ծխած ատեննին է որ կը նշմարեն խաբէութիւնը եւ ո՛չ թէ այն վայրկեանին ուր կեղծ պրակը իրենց կը տրուի իբրեւ ճշմարիտ եւ հարազատ JOB ծուղի թուղթ։

Որպէս զի ամէն շփոթութիւն եւ վարանում անկարելի ըլլայ, եւ մեր յաճախորդք չը խաբուին, պէտք է որ ուղղակի դիմեն ՄԵՐ ՃՇՄԱՐԻՏ JOB ԺՈՂԻ ԹՈՒՂԹԻՆ ՄԻԱԿ ՏԷՊՕԶԻԹԷՐ Ց. ԼՈՒԹՖԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ. Կալաթա, Մահմուտիյէ փողոց, թիւ 17. եւ կամ այն ծխավաճառներուն կամ խանութներուն զորս ինքը կը յանձնարարէ։
482 24—150 ՊԱՐՏՈՒ ԺՈՊ

ՁՐԻ ԴԱՍԵՐ
ՄԵԾ ԶԵՂՉ

ԱՊԱՌԻԿ

1896 տարւոյ Նոր ձեւով եւ դրութեամբ կատարելագործեալ, Անգլիական առաջին կարգի հեծելանիւներ։ Կը վաճառուին եւ ՎԱՐՁՈՒ կը տրուին ամսական կամ շաբաթական վճարմամբ։

Մրցման, պտոյտներու եւ խորդուբորդ ճամբաներու համար յատուկ հեծելանիւներ։ Գիներն անհաւատալի կերպիւ աժան, վճարմանց մեծ դիւրութիւններ կը տրուին։

Դիմել առ՝ Արմենակ Ս. Իւթիւճեան 4, 5, 6 Մէյմանէթլի-Խան (Քրէտի-Լիոնէի քով) Մարսասան փողոց, Ղալաթիա։ 8-72

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.

Տուրօ շոգենաւը, Նաւապետ Մաքքըլմ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս հասաւ։

VIN DE PEPTONE

Հիւանդ մը կրնայ սնանիլ միմիայն Շաբօթօ բեբթօնով (բեբսինով հալած եզան միս) և նոյն իսկ, եթէ ստամոքսը չընդունի, լուծումով կը գործածուի զայն ամփոփներով։ Շաբօթօի բեբթօնի գինի անունով ծանօթ ազնիւ գինիի մը մէջ մնած այս բեբթօնը թոյլ կուտայ նաեւ սնուցանել ստամոքսատապ ունեցողները, նորաբուժները և բնաւ սնունդ չմարսողները։

ԲԵՐԱՅԻ ԲԻՒԶԷՆ ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆԸ

ՄԷԹՐՕՓՕԼ ՊԱՆԴՈԿԻՆ ՏԱԿԸ
ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 256, 258 ԵՒ 260

Տն ըէնուիւնս կը ծանուցանէ արգոյ հասարակութեան թէ սոյն գարեջրատան մէջ կը գտնուին առաջին կարգի ըմպելիքներ, լաւ տեսակ պաղ նախաճաշներ ու ճշմարիտ Բիւզէն գարեջուրը։
489 7—52 Լ. ՔՐԷՄԷՐ

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ
ՂԱԼԱԹԻԱ
Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

32. Պէյվոտա փողոց. Օսմ. Պանքային դէմ. 32
Ընտիր ապրանք, ուղիղ կշիռ, չափաւոր գիներ

Յանձնարարութիւնք առանց ծախքի կը ղրկուին մինչեւ տուն։ 333

ԻԼԱՆ ՊԱԶԱՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիէ Շայիր անպարը իչուն ալընաճագ չայիրին մինագասասը պիլ իճրա նիսանըն 8յինճի կիւնիւ գարարը վիրիլէճէկինտէն իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 45 1—3

Իզմիր Սիսամ վէ Այվալըգ խասթախանէլէրի վէ Համիտիէ իսթիհքեամը իլէ Ուրլա թէհաֆֆուզխանէսինտէ պուլունան վէ հասդէ իյճապ պուլունտուրըլաճագ օլան Ճիւնատը Ճէնապը միւլքիեանէնին սէնէլի հալէ իստատէսի իչուն մուգթազի մէվատը մինագասայա գօնուլան էրզաքը միւթէնէվիէնին իթասընա պուրաճա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 46 1—3

Թօփխանէ իտարէսինտէ թէրաքիմ իտէճէկ մէվատը մի գայիտէէ գուլլանըլան 800 գըրեմէ 1000 գրեէյէ գատար քէօսէյէ բարչալարըն իրպայը Օսմանի 100 ղրշ. հէսապը իլէ էսմանը բէչինէն իթա գըլընմագ իւզրէ պէհէր գըրէյի ճէտիտի 85 փարատա թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան գամմ փիյաթ իլէ մէզբիւր էլ մըգտար քէօսէյէ բարչալարընը իշթիրայա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 47 1—3

ԻԼԱՆ

Ատէտ ումումի	Թարիխը		Մէրհունաթ
3675	4 Թէշրինը էվվ.	304	Սէբիզ ևիւզ գըրգ տիրհէմ մըգտարը կիւմիւշ
8327	27 մարտ	305	Պիր բըրլանթի ևիւզիւք պիր պրօշ
8351	27 մարտ	»	Իւչ պին պէշ ևիւզ տիրհէմ կիւմիւշ
9551	1 նիսան	»	Պիր թէք խնէ
9008	15 նիսան	»	Պիր չիֆթ քիւբէ պիր ևիւզիւք իւչ ևիւզ տիրհէմ կիւմիւշ
8689	5 »	»	Պիր խնէ պիր պիլէզիք
9136	18 »	»	Պիր գօրտէլա պագը պրօշ
1981	19 »	»	Պիր գիւմիւշ ևիւզիւք
9246	22 »	»	Պիր չիֆթ քիւբէ պիր ալթուն սաաթ
9311	24 »	»	Պիր չիֆթ ալթուն գարֆ պիր ալթուն քուլթու պին իքի ևիւզ տիրհէմ մըգտարը կիւմիւշ
9911	16 մայիս	»	Պիր էլմաս ևիւզիւք
4294	20 մայիս	»	Պիր չիֆթ քիւբէ
4300	2 խյուլ	»	Պիր գիւմիւշ ևիւզիւք պիր պիլէզիք պիր չիֆթ քիւբէ իքի խնէ պիր ալթուն սաաթ
4549	27 խյուլ	»	Եէտի ևիւզ էլլի տիրհէմ մըգտարը կիւմիւշ
4696	30 խյուլ	»	Տէօրթ պէնէֆշէ խնէ պիր պրօշ իքի ալթուն սաաթ իքի քէօսթէք պիր չիֆթ քիւբէ պիր էլմաս ևիւզիւք
4815	4 Թէշրինը էվվ.	»	Պիր էլմասլը մաշալահ պիր գուշ խնէ
4823	4 »	»	Պիր գուշլու պրօշ
5398	23 »	»	Պիր չիֆթ քիւբէ պիր ալթուն սաաթ մա քէօսթէք ևիւզ ևիրմի տիրհէմ կիւմիւշ, պիր շալ
5557	30 »	»	Պիր պիլէզիք իքի չիֆթ քիւբէ
6032	11 Թէշրինը սանի	»	Պիր թէք ինճիլի գուշ խնէ
6074	13 »	»	Պիր ալթուն սաաթ մա քէօսթէք պիր պիլէզիք պիր ևիւզիւք պէշ ևիւզ տիրհէմ կիւմիւշ
6444	23 »	»	Պիր էլմաս խնէ իքի ևիւզ տիրհէմ կիւմիւշ
6628	30 »	»	Պիր չիֆթ քիւբէ
8288	1 շուպաթ	»	Պիր թէք քիւբէ պիր գըրավաթ խնէսի
8891	22 շուպաթ	»	Պիր չիֆթ էլմաս քիւբէ
487	5 հազիրան	»	Մէհ պիր խնէ պիր ևիւզիւք
700	10 »	»	Պիր մինէլի ալթուն սաաթ պիր մէօհիւր քեսէսի
795	13 »	»	Պիր ևիւզիւք պիր չիֆթ քիւբէ
1102	21 »	»	Պիր քուշլու խնէ
1127	22 »	»	Պիր կիւնէշ խնէ
1154	22 »	»	Եէտի պին իքի ևիւզ տիրհէմ մըգտարը կիւմիւշ
1199	24 »	»	Իքի ալթուն սաաթ պիր գօրտօն պիր քէօսթէք
3071	17 աղուստոս	»	Մէհ պիր չիֆթ քիւբէ
3221	22 »	»	Պիր մաշալահ
3584	31 »	»	Պիր պրօշ
3665	2 խյուլ	»	Մէհ պիր էլմաս խնէ պիր ալթուն սաաթ
4036	12 խյուլ	»	Պիր ալթուն սաաթ մա քէօսթէք պիր չիֆթ քիւբէ իքի ևիւզիւք իքի կիւմիւշ սաաթ պիր չիֆթ քիւբէ
1245	12 մայիս	306	Տէօրթ ալթուն սաաթ պէշ գըրավաթ խնէսի իւչ ալթուն գուլթու պիր եազըլը ևիւզիւք իքի ալթուն քէօսթէք պիր մէօհիւր քեսէսի պիր մըգտար տիւյմէ
1606	16 մայիս	»	Պիր բըրլանթի կէրտանլըգ
3058	23 հազիրան	»	Պիր բըրլանթի կէրտանլըգ
3045	23 հազիրան	»	Պիր բըրլանթի սաաթ
3275	28 հազիրան	»	Պիր գուշլու պրօշ

Պալատէ մուրագգամ մէրհունաթը ասհապընըն վատէի մուայենէաէ խըֆար տէյն իթմէմէլէրի վէ պէր մուճիպը նիզամ իխպարնամէլէր իրսալ գըլընտըղը հալտէ հէնուզ Սանտըգա միւրաճաաթ էյլէմէմիշ օլմալարընտան տոլայը մէրհունաթ մէզքիւրէնին իշպու 312 սէնէսի նիսանընըն Չիրճի սալը վէ Յիւնճիւ չարշամպհ վէ 4իւնճիւ բէնչշէնպհ կիւնլէրի ուսուլ վէ նիզամընա թէվֆիգէն իճրա մէզատըը հազըը պուլունտըղը հալտէ Փուլասըճըլար Ջարշըսընտա պիլ միւզայէտէ ֆիւրուխթ օլունաճաղընտան պիրտէն իշթիրայա թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ մահալլ միւզայէտէ վէ թէսլիյէ տէյն իթմէք իսթէյէնլէրին տախի խիթամը միւզայէտէն էվվէլ մէզքիւր Սանտըգ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 1—3
31 մարթ 312

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹԸ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ	ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11.671.018	ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4.444.600
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 2.906.678	ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1.105.300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած ուղղամտութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրած վնասուց դիմաց ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 ՄԱՐԻԹԱՅՄ ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,00

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւաց և առագաստանաւոց մէջի ապրանքներն և դրամադրամներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 հր. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Գ. Պալդ վերոյիշեալ երեք Ընկերու.

1828 L'UNION DE PARIS

ԻՒՆԻՈՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ՓԱՐԻԶ 1828 — 1829

1828 L'UNION DE PARIS

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ, պահեստի դրամ և գանձեր ապահովագրինք ֆրանք	93	ՄԻԼԻՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	16½	»
Ընկերութեան հիմնարկութենէն մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	194	»
1894 տարւոյն վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	15 ՄԻԼԻԱՐ	

Ընկերութիւնը չափաւոր և դիւրամատչելի պայմաններով թէ՛ ի Պոլիս և թէ՛ ի գաւառս կ'ապահովագրէ հրդեհի արկածից դէմ ամէն տեսակ վաճառք և վաճառատուններ, նոյնպէս գործարաններ և բնակութեան տուներ, կարասիներ, և ասոնց նմանող զանազան շէնքեր և ապրանքներ.

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Մ. ՇԱՐԼ ՄԱԼԷ. Մալէ եղբարց դրամատունէն դրամատէր, Լիոնի երկաթուղւոյ ընկերութեան պատուոյ նախագահ, Օսմ. Կայս. դրամատան և Բէժիք ընկերութեան նախագահ. Նախագահ։

Մ. ԱՏՈԼՖ ՎԷՐՆ. Վէրն և Ընկ. դրամատունէն, դրամատէր, Պանք տը Ֆրանսի վարիչ, Հիւսիսային երկաթուղեաց Ընկերութեան, և Օսմ. Կայս. դրամատան վարչական խորհրդոյ անդամ. Դիւ-Նախագահ։

Մ. Մ. ՕՖԷՆՏԷ. Ս. Տէրվիէ, Գ. Ժէմմօն, Ժ. Մալքուստ, Է. Միւալօ, Ա. Թուրնէյսըն. Անդամք Վարչական Խորհրդոյ։

Մ. ՇԱՐԼ ՌՈՊԷՐ. Տնօրէն հրդեհի ճիւղին։

Մ. ԱԼՊԷՐ ՖՕՌ. » կենաց ճիւղին։

Մ. ՍԻՄՈՆ ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ. Մասնաւոր Տնօրէն ի Կ. Պոլիս.

Ղալաթիա, Գարաքէօյ Եէնի-խան։

Ընկերութեան դրամատունն ՕՍՄ. ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ԴԱՆՔԱՆ

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ և պահեստի դրամ	Ֆրանք 127	ՄԻԼԻՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	15½	»
Ընկերութեան հիմնարկութենէն հետէ մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	72	»
1894 ի վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	258	»

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1. Ուղղակի ի դէպ մահու վճարելի ապահովագրութիւն — Vie entiere
2. Խառն ապահովագրութիւն — Assurance mixte
3. Ժամանակաւոր ապահովագրութիւն — à terme fixe
4. Գոմպինէ (Combinée) խառնած ապահովագրութեան տեսակը որ մի միայն 20 և 25 տարիներու համար տեղի կ'ունենայ. ապահովագրութիւնը կատարուած օրէն ապահովագրեալ գումարին համեմատութեամբ Ընկերութիւնը իւր գաղնագրին միջոցաւ (police d'assurance) առորագրութեան ներքեւ, շահաբաժինները կ'երաշխաւորէ, որով գաղնագրին լրացեալ պայմանաժամուն թէ՛ ապահովագրեալ գումարը կը վճարէ և թէ՛ երաշխաւորութեան ներքեւ առնուած և անաշուց որոշուած շահաբաժինները։

Իւնիոն Ընկերութեան 127 միլիոն դրամագլուխը և պահեստի դրամը, ապահովագրած 258 միլիոն ֆրանքի գումարին համեմատութեամբ 50 առ %ը երաշխաւորուած բլլալը ակներեւ է։

Թուրքիոյ Գլխաւոր քաղաքաց մէջ փոխ գործակալութեանց համար, պատուաւոր երաշխաւորութեամբ բարոյականի տէր անձինք կը փնտռուին։

ԻԼԱՆ [illegible] ՕԼՈՒՆՈՒՐ

Մէրքէզը Սալթանաթը Սէնիյէտէ պուլունան Ծիւնուար Ծէնապը միւլքիքանէնին խառքեսի իչուն նիզամիէ էրզաք անպարընա մուգթազի օլուպ մա'լինէ մէվգրի միւնագասայա վազ օլունան 100,000 գրէք չէքէրին պէհէր գրէքյի ճէտուրի 85 փարասա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Նիսանըն Յինճի չարշանպէ կիւնիւ գարարը վիրիլէճէկինտէն թէնզիլը Փիյաթ իլէ մէզքիւր էլ մըգտար չէքէրին իթայա թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրաաքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 43 2—3

Կիրէտ Ֆըրգաի ասքէրիէսինին սէնէի հալիէ խառքեսի իչուն մուգթազի օլուպ Այաթիմի Փազրիգասընըն 2½ նումէրօսընտան Թութուլան նումունէսինէ մուաֆըգ օլմագ վէ չէքիլիչէ լիւզում կէօրիւլէճէք մըգտարը տագիգին նազլիյաթ վէ սայիր քեաֆֆէի մէսարիֆաթը միւթէահհիտէ րաճի պուլունմագ վէ Հանեա, Գանտիա, Րէթիմօ իսքէլէլէրինտէն պիր վէյա թէսլիմ խուրմէք շարթիլէ վէ չէրաիթը սայիրէ միւթէֆէրիաաթը իլէ մանգալինճէ մէվգրի միւնագասայա վազ օլունան վէ պէհէր գրէքյի 47 փարա ֆիյաթ իլէ մանալի թալիպի էօհտէսինտէ պուլունան 3,000,800 գրէքյի ճէտուէլ տագիգին թէնզիլը ֆիյաթ իլէ իթասըն թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրաաքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 44 2—3

Պէյ Փազրիգայը հիւմայուն իչուն միւպայաա օլունմագ իւզրէ մէվգրի միւնագասայա գօնուլան 7000 գրէք գաթրգօնըն պէհէր գրէքյի ճէտուէլ 7 ղրշ. ա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Նիսանըն պուժինին Չինճի կիւնի նէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա վէ իրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրաաքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 42 3—3

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ Մ. ՊՕՆԻՖԷ

[illegible] 32

Մ. Պօնիֆէ, որ երկար ատենէ ի վեր ակռաի ցաւերը դարմանելու եւ անոնց առողջութիւնը պահպանելու համար հռչակ հանած է եւ ակռաի վրայ իր կատարած ճարտար գործողութիւնները ծանօթ են, մայրաքաղաքս դարձաւ Եւրոպաէն, ուր մէկ քանի ամիսներ առաջ գացած էր։ Մ. Պօնիֆէ, ըստ առաջնոյն, իր արուեստովը կզբաղի։ Արհեստական ակռաներ, փլաթին ու ոսկիով լեցուած զանազան ակռաներ կը շինէ, որք բնականէն բնաւ չտարբերելու եղանակաւ կը գործածուին։ 503 15—15

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑԿԱԿԱՆ Ա. ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

Առաջին շոգենաւը Պաթում պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն ապրիլ 15ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Մինիրէլէ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի ապրիլ 21ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

[illegible]

Նաւագնացի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար

ԹԻՄՈԹԷ ՐԸԳՈՒԼ

Մումհանէ փողոց թ. 10

33

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

[illegible]

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ գ'իթալիէն. 1, 3, իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845էն հիմնուած է մէր

Ապահովագրեալներու վճ. 1 Մէյ.	123,000000
1895ի տարեկան	
Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000000
1896 յունուար 1	
Աւանդք եւ անշարժ կալ. յ'Եւրոպա	40,000000
Ցաւելեալ դրամագլուխ	121,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 4Մէյ.	141,000000

[illegible]

Շահաբաժիններու մարդամբ և ապահովագիրներու վերապարձմամբ ի դէպ մահու։

Պայմանագրութեան Նոր եղանակ

սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։

ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ [illegible]

188 Ճ. ՌՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վօյվօտա փողոց, Վէթալիս խան, Ղալաթիա

ՔԼԷՆԴԷԱՍ

ԳԵՐԱԶԱՆՑ ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ՍՐՏԻ. Այնն ընտանիքներու մէջ անհրաժեշտ։ Պատրաստութիւն անարփեւ։ Համը սքանչելի։

Աւելի ազդեցիկ քան մամածորի, առանոտիւ և այլ ջուրերէ, անմարսողութեան, սիրտխառնուքի, ստամոքսացաւի, քացխութեան, գլուխի, ջղացաւի, գլխացաւի, ծովախտի և այլ հիւանդութեանց համար, և գլխի, ստամոքսի, ջիղերու ամէն տեսակ անհանգստութեանց համար։

Համեճարակի ատեն թանկագին, ինչպէս ինֆլուէնցաի, տենդերու, քոլերաի ատեն։

Կը գտնուի ի Կ. Պոլիս ամէն լաւ դեղարաններ։

Կեդրոնատեղի և ներկայացուցիչ. Ֆընտըգլեան խան, ՊՈԼԻՍ։

Նոյն հասցէէն ուզեցէք

ՍԷՆ-ՌԱՖԱՅԷԼԻ ԳԻՆԻ

զօրացուցիչ և կազդուրիչ։ 508 2—24

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթական երթեւեկութիւնք

Բշ. 1/13 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 2/14 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէօսի ճամբով

Դշ. 3/15 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Դշ. 3/15 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Եշ. 4/16 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր. 5/17 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Մարտ 2 14, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գաղթորդ Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԱՀԵՐՈՒ

ԺՕՐԺ Ժ. ԲՍԱԼԹԻ ԵՒ ԸՆԿ.

657-659 Պէրա, Մեծ Փողոց Գալաթ-Սարայ, Կալաթան ակադեմիայի դիմացը և Ծաղիկ Փողոցի մօտ 657-659

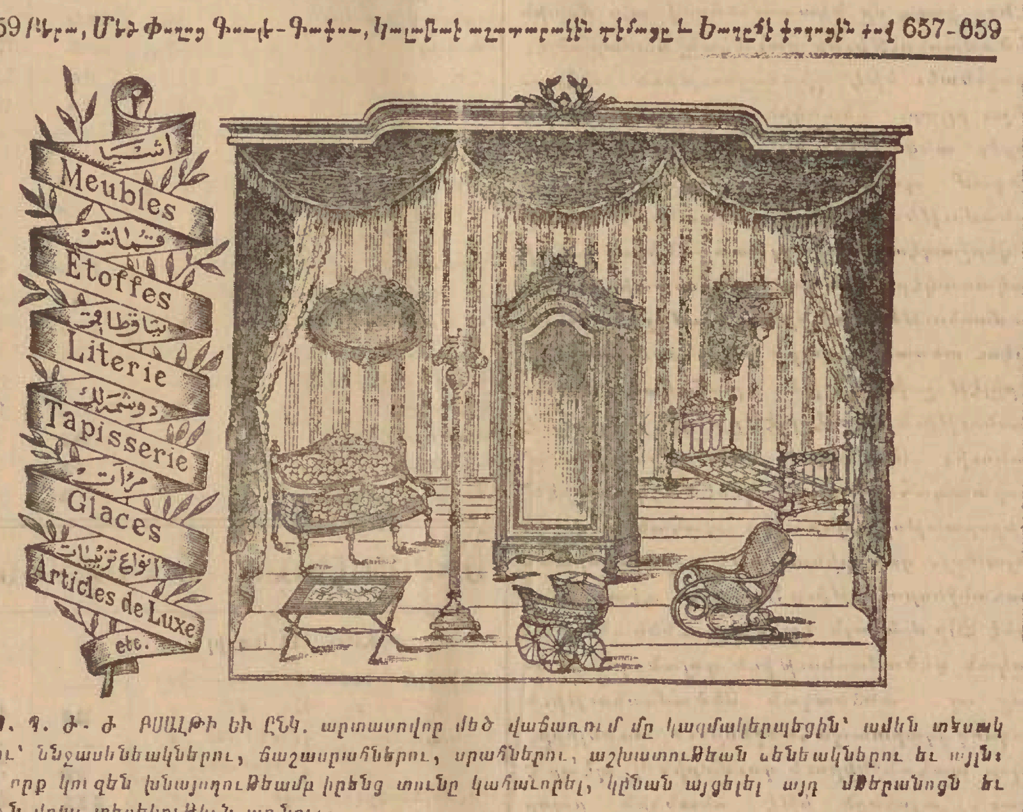

Գ. Գ. Ժ. Ժ. ԲՍԱԼԹԻ ԵՒ ԸՆԿ. արտասովոր մեծ վաճառում մը կազմակերպեցին՝ ամէն տեսակ կահերու՝ ննջասենեակներու, ճաշասրահներու, սրահներու, աշխատութեան սենեակներու եւ այլն։ Անոնք, որք կուզեն խնայողութեամբ իրենց տունը կահաւորել, կրնան այցելել այդ մթերանոցն եւ գիներուն վրայ տեղեկութիւն առնուլ։

ՃԱՇԱԿ, ԱԺԱՆ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ

Վաճառատունը նաեւ ունի կահերու եւ կահաւորման գործարան մը, ամէն տեսակ յանձնարարութեանց համար, զորս կը գործադրէ հրաշխաւորեալ ստակածութեամբ։ Կարճ միջոցի մէջ կը յանձնուին թէ՛ մայրաքաղաքիս եւ թէ՛ գաւառաց համար։

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵԻՐՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Սանոց գմելիները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօզէֆ Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մենաշնորհեալ մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ գմելիներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր գմելիներուն վարկը կը կորսնի։

Ճօզէֆ Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել գմելիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26 ին հաստատուած է։

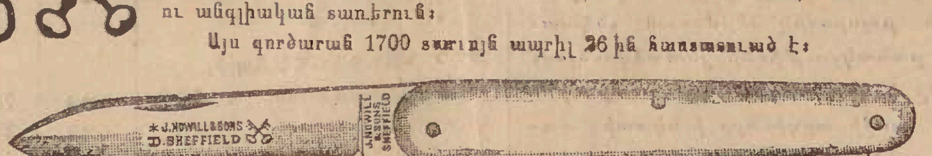

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլնէր գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փախուցիներու ցոյց տուին բոլոր վկայականներ, որք կը հաստատեն Միլնէրի դրամարկղներու առաւելութիւնը։

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ սեղանի դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առժան բլաքէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. նոյնպէս չաղաքի փոկեր ու մուրճեր, ճեղքի յատուկ լամպարներ, սրահներու մէջ կախուելու լամպարներ, զամբակային ու ճամբորդի գինեւորակներ յատուկ կաճակներ, ճաշիկի մեքենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եկած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
12 —		12 20	
12 30		1 —	6 25 Պշբ.
1 —		1 20 Գուզկն.	7 — Վոսփ.
1 30		1 30 Վոսփ.	7 30
		1 50	8 20
2 30	7 05 Պէշիկ.	2 25	9 —
2 —	8 05 Գզշ. Պշ.	3 —	9 40
3 15 Ֆէրպ.	8 50	2 50	10 15 Գզկ.
3 30	9 25	3 35	10 30 Ֆէրպ
4 10	9 45 Ֆէրպ.	4 — Ֆէրպօթ	10 40 Գզկ.
4 35 Վոսփ.	10 — Դապ.		11 —
5 45 Ֆէրպ.	10 35 Գզ. Գպ.	4 25	11 25 Գզկ.
5 10	11 — Գզ.	5 05	11 30 Ֆէրպ
4 40	11 — Ֆէրպ.		
3	11 20	5 50	11 55
6 25	12 05	4 4 Ֆէրպօթ	12 15*

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
			6 25 Պշբ.
12 —		12 20	7 — Վոսփ.
12 45	7 05 Պշբթ.	1 —	7 30
1 30	8 10 Պշբթ.	1 30 Վոսփ	8 20
2 10	9 —	1 50	9 —
2 5	9 30	2 20	9 45
3 25	9 45 Ֆէրպ.	2 50	10 15
3 15 Ֆէրպօթ	10 15	3 — Վոսփ.	10 30 Ֆէրպ.
4 —	10 3 Դապ.	3 45	10 40
4 30	11 — Ֆէրպ.	4 30 Ֆէրպօթ	11 30 Ֆէրպ.
5 5	11 10	4 45	11 20
4 45 Ֆէրպօթ	11 45	5 20	11 55
6 —	12 5	5 45 Ֆէրպօթ	12 15

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ

ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

2 — Հարէմէն Սալաճագ բացի կիր.է)
4 30 » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 30 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր.է
4 — » » » բացի Ուր.է
10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ [հիքակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ

ԵՒ

ԴԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՓԱՐՋ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 45 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Գպթ. Իւսկիւտար

Ծան. — Օրը միզապատ եղած ատեն, շոգենաւ իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

L'ANCRE ԼԱՆՔՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ	1871 էն ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ
133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ	206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Գ. Գ. Կոմս Էտմոն Զիշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, Նախագահ
» Ռուտոլֆ Հոեոս, դէր-նախագահ
» Ժօզէֆ Հոեոս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քօլօման Նարօ » » » »
» Անթուան Բրօրէշ տ'Օսթէն
Բէռտոր Բօնցէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր

Գ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ, կայս. արք. խորհ. դական

Ընդհանուր Գործակալ, Բէրա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՑԻ

Գլխ. Գործակալ, ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ. Կ. Պոլիս, Գօճամանօղլու խան Թիւ 7,

302

ԾԻՐՔԵԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1896 Մարտ 14էն սկսեալ մինչեւ 1896 Ապրիլ 15

[illegible]

Ժ. Վ. Թ.
12 — Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենր. Պօյճ. Ր.Հս.շոգ.ին կը հաղորդակցի 46
1 — Ենմ.Մզպ.Պէօյր.Թրպ.Ենր.Պօյճ.Ր.Հ.պիտի հաղորդակցի 45
1 45 Ր.Դ.Ենմ.Մզպ. Պէօր. Թրպ.Ենր. շոգ.ին հետ հաղորդակցելով Պէշ. 43
1 15 Ր.Ա.Գվ.Ենմ.Մէզ.Պէօյտ.Թրպ.Պէյր. Չիկ-Ջակ շոգենաւին հետ հաղորդակցելէ վերջը ժամը 2½ին Ենր.էն պիտի մեկնի 17
8 — Ր.Ա.Գվ.Ենմ.Մէզ.Պէօյ. Թրպ. Ենր.ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր.Հ. շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ.ը Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պէշբ. 34
4 30 Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենր.ՍԹՆ.Միր. Պօյ. Ր.Հս. Պէպ. Պշբ. Պէպ.ի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի ուր. օրերը Արն. Գրչշ. Օրթ. 45
5 45 Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թպ.Պէյզ. Ենր.ՍԹՆ. Մրկ. Պյճ. Ր.Հս.Գպ.Ար.Գրչ. Օրթ.Պշբ. 32
7 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.Բշպ.Ենր. Մրկ.Գնյճ. Ր.Ա.Հս.Գնտլ.Պէպ.Արվ. Գրչ. Զնկ. Պէյլ.Օրթ.Գզկ.Պշբ. 20
8 — Ա.Ր.Գվ. Ենմ.Մէզ.Պէօյ. Թրպ. Ենր. Խսթ. Մրկ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օր.Պշբ. 17
10 15 Ենմ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ.Ենր. Միրկ. Ր. Հիս. Պէպ.Արն. Օրթ. Պէշկ. 28

[illegible]

12 05 Ենր.ՍԹՆ.Մրկ.Պօյճ. Ր.Հ. Պէպ.Արն. Գրչ. Օրթ.Պշբ. 21
2 30 Ենր.ՍԹՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ. 17
10 25 Պէպէքէն ուղղակի Կամուրջ, ուրբաթները Պէշիքթաշ ալ պիտի հանդիպի 43

[illegible]

12 — Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ. 28
12 30 Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ. 21
12 50 Ր.Հ. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշբ. 20
1 50 Ր.Հ.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշ. 28
12 50 Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է 18
2 30 Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ, Պշբ. 32
3 — Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշբ. 17
4 — Ր.Հիս.Պպ.Արն.Գչ.Օթ.Պշբ.Գպշ.ուրբ.գատ 28
4 45 Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշբ. 43
5 30 Պէպ-Արնվ-Գրչ-Օրթ.Պշբ- բացի ուրբաթէ 34

[illegible]

12 — Գնտ-Վնր-Զնկ-Պէյլ-Գզկ- 34
12 05 Պէյզ-Բշպ.Զպզ-Գանլ-Ա-Հիս- Գանտ-Օրթ- (Ա.Հ. կը հաղրդկ.) Ուրբաթները Օրթ.էն գատ Վան-Զնկ-Պէյլ-Գզկ.Պէշ. 18
12 40 Պէպ-Ա.Հ.Գն.Վնր-Զնկ-Պէյլ-Գզ-Պշբ-բացի Ուրբաթէ 32
1 20 Պէյզ.Բշպ.Զպզլ.Գնլճ. Ա.Հ. Գանտլ.Պէշ. Ա.Հ.պիտի հաղորդակցի ուրբաթները Վնր. Զէնկ.Պէյլ.Գուզկ.Պշբ. 44
1 50 Ա.Հ.Գանտլ.ՎնրԶնկ.պէյլ.Գզկ.Պշբ. բացի ուրբաթէ 46
2 — Պէյզ-Բշպ-Ենր,Գնլ-Պօյճ-Ր-Ա-Հ-Գտ- Արն- Զնկլ.Պէյզ.Օրթ-Գզկ.Գապ- 25
1 40 Գզկ. Սկտ. բացի ուրբաթէ 42
2 45 Ա.Հ Գտ.Վնր.Զնկ.Պէյլ.Գզ.Պշբ- 21
3 05 Պէյզ.Բշպ.Զպզ.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտ.Պշբ. (Ա.Հ. շոգ-ին կը հղրդկ.) Ուր.ները Վնր. Զնկ- Պէյլ- Գզկ-Պշբ- պիտի հանդիպի 18
3 50 Ա.Հ.Գնտլ.Վնր-Զնկ-Պէյլ-Գզկ- Իսկ. բացի ուրբ.է 46
4 30 Պէյզ.Բշպ.Զպզլ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտլ.Վան.պիտի հաղորդակցի. ուրբաթները Զնկ.Պէյլ.Գզկ. Պշբ. պիտի հանդիպի 44
5 15 Վնր. Զնկ. Պէյլ. Գուզ. Պշբ. բացի Ուր.է 21
6 45 Պէյբ-Ենր-Գնլ-Մրկ-Ր.Ա-Հս-Գնտ-Արն-Վնր, Զնկ-Պէյլ-Օրթ.Գզկ-Պշբ.հինգշաբթի օրերը Օրթ.Պշբ. հանդիպելէ գատ Իւսկիւտար ալ պիտի հանդիպի 25
9 — Պէօյր-Թրպ-Պէյզ-Բշպ.Զպզլ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտ. Վնր.Զնկ.Պէյլ Գզկ.Խսկ. 18
10 10 Պէյզ-Ենր-Գնլ-Ա-Հս- Զնկ- Պէյլ. Պշ. 21
10 20 Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.օրերը10 50ին 44
10 40 Գուզկ, Գպ. բացի Ուր.է 42
11 — Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 20
11 10 Վնր.էն » » » 32

[illegible]

1 — Պշբ,Օրթ, Գրչ. Արն, Պէպ. Ր,Հ, Մրկ, Ենր, Թրպ, Պէօյ, Մզպ, Ենմ,Ր.Ա.Գվ- 34
2 30 Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հ.Մրկ.Ենր.Թրպ, Պէօյբ Մզպ.Եէնի մահալէ 45
3 30 Գապ- Պշբ- Գզկ- Օրթ- Պէյլ- Զնկ-Արնվ- Գնտ-Ա-Ր-Հս-Գնլ-Միրկ-Ենր- Բշպ- Պէյզօզ Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ. 20
4 — Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. ՍԹՆ. Ենր.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ։ 32
4 15 Պէշ.Օրթ.Արվ.Պէպ. 43
5 — Գապ.Պշբ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Արնվ.Գանտ. Ա.Ր.Հս,Գնլճ,Բշպ,Պէյզ.Ենր։ 25
6 — Գապ.Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. Ենր. Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.Գվզ.ներ 17
7 — Պշբ.Իսկ.Գզկ.Պէյլ,Զէնկ.Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյճ.Գնլ.Ենր.Թրպ.Պէօյ։ 18
8 30 Պշբ.Օրթբ.Արնվ.Պէպ.Ր. Հիս.Միրկ.Ենրբ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Եէնի մահալէ 28
9 40 Պէշ.Օրթ.Գրչ,Արն.Պէպ. Ենմ. գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի 43
10 — Պշբ.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Մրկ.ՍԹՆ.Ենր.Թրպ. Պէօյ.Մէզ.Ենմ. 45
10 55 Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Միրկ.ՍԹէՆ. Ենրբ. Թրպ. Պէօյբ.Մէզ.Ենիմ. 17
11 30 Ենր.Թրպ.Պէօյ. Մէզ.Ենիմ. Ենր. Պէյզօզ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի 43
11 40 Պէպ.Ր.Հիս.Պօյճ.Մրկ. ՍԹՆ Ենր. 21

[illegible]

1 10 Ուղղակի Ր. Հիսար 28
2 — Ուղղակի Պէպէք 32
4 55 Ուղղակի Պէպէք բացի ուրբաթէ 34
10 35 Գպ.Պշբ.Օր.Գրչ.Արն.Պէպ. Գնտ.Ա.Ր. Հս. Պօյճ.Խնլ.Ենր.Բշպ.Պէյզ. բացի Ուր.է 25
11 15 Գապ.Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Ր.Հ. Պօյճ. Ենր. Պէյզօզ 18
11 45 Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն. Գնտ-Ա- Հս. 20
12 15 Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէք. 28

[illegible]

1 20 Կամուրջէն ուղղակի Ա.Հ. բացի ուրբաթէ 46
1 30 Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վնր.Գնտլ.Ա.Հ. Գնլճ. Զպզ. Բշպ. Պէյզօզ 18
1 50 Պշբ- Զէն, Ա.Հիսար. 21
3 — Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտլ-Ա-Հ .Գնլ.Զպ. Բշպ.Պէյզ. 44
3 20 Ր. Հ. բացի ուրբաթէ 28
3 10 Կամուրջէն ուղղակի Ա.Հ. բացի ուրբաթէ 46
4 30 Պէյլ-Զէնկ.Վնր. բացի ուրբաթէ 21
8 40 Պշբ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Գնտ-Ա.Հս.Գնլճ. Բշպ. Պէյզ. 21
9 30 Պշբ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտ. Ա.Հիս ուրբ. օրերը 20 վայրկեան վերջը 44
10 15 Իսկ, Գուզկ. բացի ուր.է 42
10 20 Պշբ. Գնտ. Ա.Հս.Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ. Մէզ. Ր.Ա. Գավազներ 46
10 30 Պէշբ. Պէյլ. Զէնկ. Վանր. Ուրբ.ները 15 վրկն.վերջըԳպ.Գզկ. Գնտ. Ա.Ր.Հս. Պօյճ. Գնլճ,Ենր.Բշպ-Պէյզ. 34
10 40 Իսկտ.Գզկ. բացի ուրբաթէ) 20
11 — Գապ.Պշբ.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վնրբ. Գնտլ. Պէպ.բացի ուրբաթէ 32
11 20 Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպզ.Բշպ.Պէյ.Ուրբ. օրերը Գզկ. 44
12 — Պէշբ.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վանր. 32